

Svenska
Läkaresällskapet

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET

Verksamhetsberättelse 2023

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPETS VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023

PRODUKTION
Svenska Läkaresällskapet

ANSVARIG UTGIVARE
Anders Bengtsson, Kanslichef

GRAFISK FORM
Jaana Logren Bergqvist,
Kommunikationschef

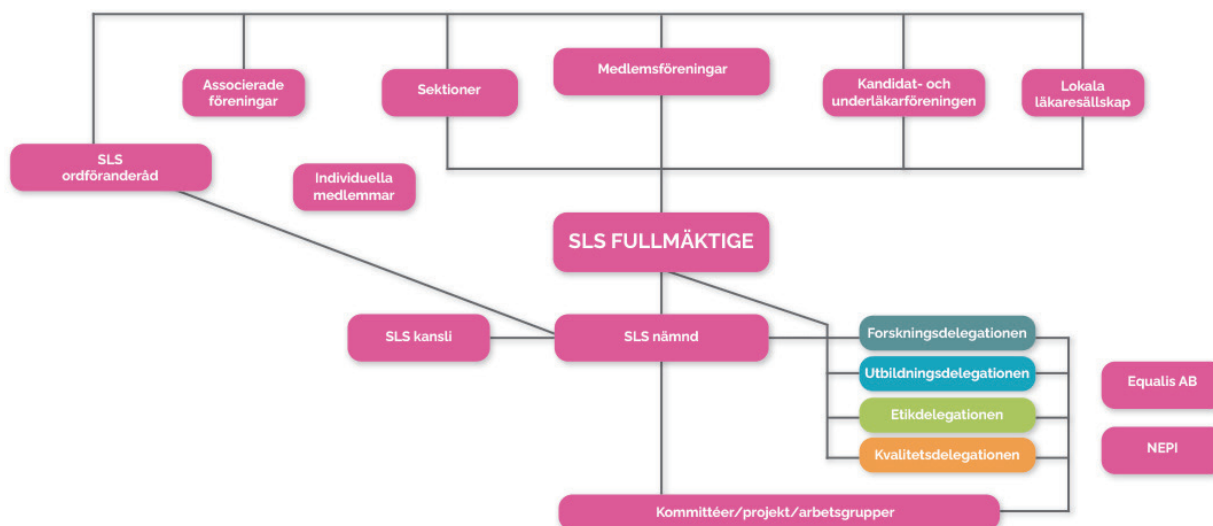
FOTON
Istockphoto
Johan Adelgren
Torkel Ekqvist, Sjukhus-
fotograferna, Sös
Samuel Unéus
Ulf Sirborn
Örebro universitet

DIGITALPUBLICERING
www.sls.se

FRÅGOR OM INNEHÅLLET
Jaana Logren Bergqvist
Kommunikationschef
Svenska Läkaresällskapet
jaana.logren@sls.se
08- 440 88 68

Svenska Läkaresällskapet

Läkarkårens oberoende, vetenskapliga professionsorganisation som verkar för förbättrad hälsa och sjukvård i samhället, genom att främja medicinsk forskning, utbildning, etik och kvalitet.

För bästa möjliga hälsa för alla

Vår vision är bästa möjliga hälsa för alla. Det uppnår vi genom att vara den ledande organisationen som stödjer läkares utveckling för klinisk och vetenskaplig excellens. Arbetet sker i SLS nämnd, kansli, delegationer, kommittéer, arbetsgrupper, medlemsföreningar, sektioner samt Kandidat- och underläkarföreningen.

Medlemsföreningar

Svenska Läkaresällskapet hade 54 medlemsföreningar och över 30 000 föreningsanknutna medlemmar 2023. Därtill har SLS individuella medlemmar som är direkt anslutna till SLS.

Sektioner, lokala läkaresällskap och associerade föreningar

Läkaresällskapet består även av 13 sektioner, 9 lokala läkaresällskap och 17 associerade föreningar.

Fullmäktige

Fullmäktige är SLS högsta beslutande organ och består av ledamöter och

deras suppleanter vilka är valda av SLS medlemsföreningar, sektioner, Kandidat- och underläkarföreningen samt lokala läkaresällskap.

Nämnd

SLS nämnd består av ordförande, vice ordförande, vetenskaplig sekreterare, ordförande i de särskilda delegationerna, samt högst sju övriga ledamöter. Under nämnden finns ett antal kommittéer och arbetsgrupper.

Delegationer

SLS har fyra permanenta delegationer för: forskning, utbildning, medicinsk etik och kvalitet.

Kansli

Kansliet har en central roll i SLS verksamhet och leds av en kanslichef. Härifrån styrs ekonomi, administration, kommunikation och huvuddelen av verksamheten.

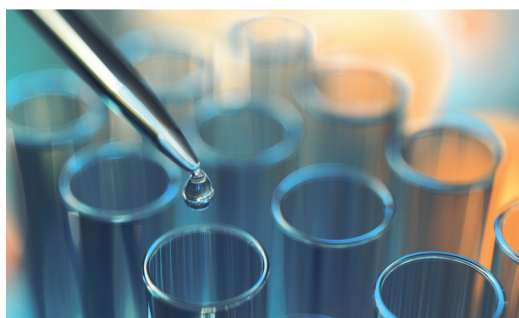
INNEHÅLL

6 Ordförande har ordet

Vetenskap/forskning

- 8 SLS delegation för medicinsk forskning
- 8 Ny utlysning – äldre med multisjuklighet
- 8 Rundabordssamtal om hälsodata
- 9 SLS projektanslag
- 9 SLS resebidrag
- 9 SLS post-doc-stipendier
- 9 SLS forskarmånader
- 9 SLS klimat, hälsa och hållbar sjukvård
- 9 SLS allmänmedicin i samverkan
- 9 SLS introduktionsstipendium
- 9 Remisser
- 9 Agenda för hälsa och välbefinnande
- 9 ACTION Sweden
- 10 SLS pristagare 2023

Utbildning

- 12 SLS delegation för utbildning
- 12 Läkares fortbildning
- 12 Läkares vidareutbildning (AT, BT och ST) och grundutbildning
- 13 Certifiering inom fördjupningsområde
- 13 Remisser
- 13 I debatten
- 14 SLS programkommitté
- 14 SLS programverksamhet
- 15 Kalendarium 2023

Etik

- 16 SLS delegation för medicinsk etik
- 16 Vårdplatsbristen
- 16 2023 års Hippokratespristagare
- 17 Almedalen
- 17 Etikdagen 2023
- 17 Lagförslag för att stärka vården för beslutsoförmögna patienter
- 17 Anmälningsplikt i sjukvården
- 17 Etiska frågor kring helgenomsekvensering

- 17 Prioritering av behandling för sällsynta sjukdomar
- 17 Medverkan i expertgrupper
- 17 Remisser

Kvalitet/hälso- & sjukvård

- 18 **A. Styrning, organisation och övergripande kvalitets- och säkerhetsfrågor**
- 18 Sjukvårdens övergripande styrning
- 18 SLS arbetsgrupp professionell granskning och klinisk revision
- 19 SLS arbetsgrupp om kunskapsstyrning
- 19 SLS arbetsgrupp Kloka Kliniska Val
- 20 För en stärkt primärvård
- 20 Equalis och NEPI
- 20 SLS delegation för medicinsk kvalitet
- 20 Fortsatt utveckling av arbetssätt för delegationen
- 20 Vården som lärande organisation
- 21 Aktivt verka i strategiska hälso- och sjukvårdsfrågor
- 21 SLS kommitté för säker vård
- 21 SLS kommitté för läkemedelsfrågor
- 22 SLS kommitté för eHälsa
- 23 SLS kommitté för medicinsk språkvård

- 24 **B. Prevention, folkhälsa och global hälsa**
- 24 SLS kommitté för prevention och folkhälsa
- 24 SLS Levnadsvaneprojekt
- 25 SLS arbetsgrupp Kraftsamling för ungas psykiska hälsa
- 26 SLS kommitté för global hälsa
- 26 SLS arbetsgrupp för klimat, hälsa och hållbar sjukvård

Organisation

- 28 SLS medlemsreform
- 28 Arbetsgrupp ideellt arbete
- 29 SLS samverkan med myndigheter och organisationer
- 29 Administrativt stöd
- 29 SLS hus
- 29 Miljöarbete
- 29 Kansliet och medarbetare
- 29 SLS medaljsamling
- 29 SLS Medicinhistoriska samlingar
- 29 SLS porträttsamling
- 30 SLS föreningar och medlemmar 2023
- 30 Hedersledamöter 2023
- 31 Ekonomi
- 32 Kommunikation
- 33 Debattartiklar
- 34 Besvarade remisser
- 36 SLS kandidat- och underläkarförening
- 38 SLS nämnd
- 39 Expertgrupper
- 40 Förtroendevalda och kansli

Årsredovisning 2023

- 43 Årsredovisning
- 54 Revisionsberättelse

"För bästa möjliga hälsa för alla"

Det har varit en stor ära för mig att få representera SLS som ordförande i fyra år. Nu går mitt ordförandeskap mot sitt slut, så det är med blandade känslor som jag för allra sista gången ska summera det gångna året.

Det har varit fyra fantastiska år, som ordförande och ytterligare två år som vice ordförande, tillsammans med alla er i SLS nämnd, delegationer, kommittéer, arbetsgrupper, föreningar och kansliet. Jag har lärt mig oerhört mycket från det att jag klev på som vice ordförande med uppdraget att leda arbetet med SLS medlemsreform.

Vilken resa det har varit. Nu består vi av 54 medlemföreningar och endast ett fåtal sektioner har valt att kvarstå som sektioner. Tillsammans samlar vi närmare 34 000 medlemmar, vilket stäkt vår gemensamma röst, likaså vårt samarbete.

Under året har vi tillsammans kraftsamlat kring fyra prioriterade områden; *forskning och läkares fortbildning, vård efter behov och rättvisa prioriteringar, kompetensförsörjning samt professionens roll i utvecklingen av hälso- och sjukvården.*

Inom forskningsområdet har vi delat ut totalt 51 miljoner kronor bland annat i forskningsanslag och uppmuntrat forskande kollegor med SLS priser. Inom ramen för vårt påverkansarbete har vi arrangerat ett rundabordssamtal om Hälso- och sjukvårdens data och i samverkan med Kungl. Vetenskapsakademien och Vetenskapsrådet en

temadag om "God forskning i vården". En av de viktiga frågorna är hur de ekonomiska styrsystemen påverkar förutsättningarna för den forskning som formar morgondagens sjukvård. Och hur de ekonomiska styrsystemen i högre grad kan utformas för att medverka i stället för att motverka forskning som en självklar del i hälso- och sjukvården. För att nå dit behöver sjukvården fokusera mer på patienters och anhörigas behov, utveckla och fördjupa samarbetet med akademien, samt reformera de ekonomiska styrsystemen.

För att fortsatt kunna leverera en hälso- och sjukvård av hög kvalitet behövs forskande och fortbildade läkare.

Dessvärre rapporteras det om att läkares fortbildning stoppas eller nedprioriteras när regionerna ska spara pengar. Att inte satsa på fortbildning är fel väg i en kunskapsintensiv organisation som hälso- och sjukvården faktiskt är. Detta har vi lyft i debattartiklar och uttalanden, och även många föreningsröster har hörts i debatten. SLS för även en dialog med regeringens utredare Harriet Wallberg, som fått uppdraget att utreda frågan om bland annat läkares fortbildning.

Vad kommer att krävas för att säkra fortbildningen? Skarpare lagstiftning? Det behövs ett ordnat system för läkares fortbildning. SLS har tagit fram ett förslag på ett sådant system som ska ägas av professionen. Vi har även tagit fram en modell för läkares fortbildning som bygger på fortbildningsplaner, dokumentation och uppföljning.

Vi har dessutom utrett regleringsfrågan och har landat i att vårdangivarens ansvar för fortbildning bör förtydligas. SLS har även varit tydliga med att den enskilde läkaren har ett ansvar för sin fortbildning, men det är arbetsgivaren och chefer på olika ledningsnivåer som gör den möjlig och ställer resurser till förfogande. Ansvaret för att personalen har adekvat kompetens ligger hos vårdgivaren.

En annan aktuell utredning ser över ett helt eller delvis förstatligande av hälso- och sjukvården. Arbetet i Vårdansvarkommittén leds av Jean-Luc af Geijerstam och vi har även en dialog med utredarna för att säkra SLS kärnvården; forskning, utbildning, etik och kvalitet när nya organisationsformer ses över.

Vad gäller kompetensförsörjningen så har SLS arrangerat en webinarserie om vårdplatsbristen, och i remissvar, uttalande och debattartiklar lyft fram vikten av en god kompetensförsörjning, med rätt kompetens på rätt plats för att åtgärda vårdplatsbristen. För att nå dit behövs en utbyggd primärvård med fasta läkarkontakter för kontinuitet.

Vi vet att brist på vårdplatser framför allt drabbar de sjukaste, som ofta är sköra äldre patienter med flera komplicerade sjukdomar. En patientgrupp som måste värnas i en allt mer

Ett tema som återkom under SLS och SLF:s årliga etikdag med tema "Vårdplatsbrist - vad är det etiska problemet?"

När det gäller professionens roll i utvecklingen av hälso- och sjukvården har vi tillsammans klivit fram i två projekt efter motioner till SLS fullmäktige. Arbetet med Kloka Kliniska Val har fått stort genomslag och spridning. Arbetsgruppen som bildades efter fullmäktige 2020 har under året tagit fram en slutrapport som antogs av nämnden. Efter det har en ny arbetsgrupp bildats med uppdrag att verka för att Kloka Kliniska

Val införs i svensk hälso- och sjukvård. Viktigt att understryka är att Kloka Kliniska Val inte handlar om att spara pengar, det handlar i korthet om att lista åtgärder i vården som saknar patientnytta, för att frigöra resurser för mer medicinskt motiverade insatser. Ett arbete som ska drivas av professionen i dialog med patienter och andra aktörer i vården. Här har vi lyckats fånga beslutsfattarnas intresse, och nu krävs extern finansiering för att få ytterligare vind i seglen. Ett annat projekt som har medvind är SLS Hippokrates-revisioner, som kommer att testas inom ett antal utvalda vårdcentraler i Region Stockholm med start under 2024.

Det finns mycket mer att berätta om från det gångna verksamhetsåret men det låter jag er läsa vidare om i denna verksamhetsberättelse. Avslutningsvis vill jag säga att jag är djupt imponerad över vår verksamhet som är möjlig tack vare alla er ideellt engagerade medlemmar och vårt kansli.

Utan er skulle vi inte kunna arrangera över 50 programaktiviteter, besvara alla dessa remisser eller driva våra prioriterade frågor för bästa möjliga hälsa för alla. Stort tack till er alla för allt arbete och engagemang under 2023!

Stort tack även för dessa fyra år, som varit lärorika, ibland utmanande, men framförallt väldigt roliga.

*Tobias Alfvén
Ordförande*

VETENSKAP/FORSKNING

SLS arbetar för att främja vetenskaplig utveckling och spridande av medicinsk kunskap. Arbetet bedrivs främst av delegationen för forskning men även av nämnden och är huvudsakligen inriktat på två områden, forskningspolitiskt arbete och forskningsfinansiering. Det forskningspolitiska arbetet syftar till att utifrån den betydelsefulla roll och kompetens som forskningsaktiva läkare har, stödja och utveckla svensk medicinsk forskning och god forskningssed.

MÅL

SLS är en synlig aktör som stödjer klinisk forskning i läkares alla karriärsteg.

SLS verkar för att upprätthålla förtroendet för och öka kompetens och kvalitet i den kliniska forskningen.

SLS identifierar och främjar klinisk forskning inom angelägna områden.

DELEGATIONEN FÖR MEDICINSK FORSKNING

Forskningsdelegationen arbetar med att stödja läkares möjligheter att bedriva forskning, såväl före som efter disputation, vilket är av avgörande betydelse för att svensk medicinsk forskning också framgent ska ha en hög klinisk relevans. Delegationen ansvarar även för utdelning av stipendier och anslag från de stiftelser och donationer som förvaltas av SLS. Bedömning av årets inkomna ansökningar till forskningsfonderna görs av Prioriteringskommittén (sakkunniga utvalda av delegationen). Delegationen har haft fyra ordinarie sammanträden under året, och ett internat.

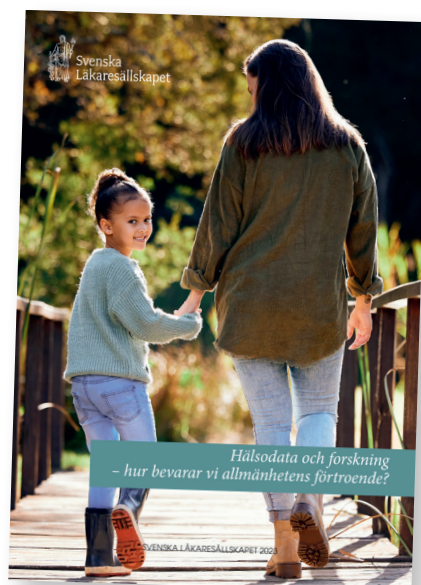
Aktiviteter

Ny utlysning – äldre med multisjuklighet

Äldre med multisjuklighet utgör en allt större del av patienterna inom hälso- och sjukvården och det finns mycket i det medicinska omhändertagandet och samverkan kring patientgruppen som behöver utvecklas och förstås bättre. SLS utlyser tre forskningsanslag på upp till 650 000 kronor per anslag.

Rundabordsamtal om hälsodata

I samband med regeringens utredning "Sekundär användning av hälsodata" har SLS under året genomfört ett rundabordsamtal där representanter från sjukvården, akademien, myndigheter och olika intresseorganisationer samlades för att diskutera hinder och möjligheter för en stärkt sekundär-användning av hälsodata i forskningsvärlden. Samtalet dokumenterades av journalist och resulterade i en sammanfattande rapport "Hälsodata och forskning – hur bevarar vi allmänhetens förtroende?" (2023).

Hälsodata och forskning
– hur bevarar vi allmänhetens förtroende?

"För vetenskaplig utveckling och spridandet av medicinsk kunskap"

För god medicinsk forskning

SLS förvaltar runt 150 stiftelser som ger stöd för medicinsk forskning. Stödet ska stimulera till ny forskning och utgör en viktig del i arbetet för att långsiktigt stärka utvecklingen av hälso- och sjukvårdens kvalitet. Under året har ansökningsförfarande och granskningsprocesser förtydligats ytterligare. Sammantaget delade SLS ut 51 miljoner kronor, vilket inkluderar utdelning från fristående stiftelser, som inte redovisas här. Läs mer på sid 31.

SLS projektanslag

Under 2023 delades drygt 22 mkr ut till SLS projektanslag. Totalt inkom 126 ansökningar, varav ett fåtal som inte uppfyllde behörighetskraven. 62 ansökningar beviljades. Av de beviljade erhöll 26 tvåårigt och 36 ettårigt anslag, med en beviljandegrad på 51 %. Anslagens storlek varierade mellan 100 000 och 900 000 kronor. Av de sökande var 57 % kvinnor och av de beviljade 58 %.

SLS resebidrag

SLS resebidrag delas ut för resa till kongress med aktivt deltagande eller för forskningsvistelse för att lära nya metoder vid en utländsk institution. Antalet ansökningar om resebidrag uppgick till 145, varav 82 beviljades till ett sammanlagt belopp av 1 mkr. Beviljandegrad 57 %.

SLS post doc-stipendier

Stipendierna finansierar tjänstledighet för nydisputerade kliniska forskare som vill bedriva forskning utomlands. 2023 delades drygt 3,4 mkr ut till post doc-stipendier. Totalt inkom 18 ansökningar, alla uppfyllde behörighetskraven och 12 beviljades. Av de sökande var 55 % kvinnor och av de beviljade 42 %.

SLS forskarmånader

SLS forskarmånader är ett stipendium som ger läkare möjlighet att vara tjänstlediga under två månader för att ägna sig åt forskning i Sverige. 2023 delades 2,2 mkr ut till forskarmånader. Totalt inkom 37 ansökningar, alla uppfyllde behörighetskraven och 16 beviljades. Av de sökande var 54 % kvinnor och av de beviljade 59 %.

SLS klimat, hälsa och hållbar sjukvård

I syfte att belysa kopplingen klimat och hälsa, verka för en hållbar sjukvård samt att som organisation ta ansvar för att förbättra sitt klimatavtryck utlyser SLS forskningsanslag på upp till 300 000 kr per anslag. Under året inkom två ansökningar och båda beviljades.

SLS Allmänmedicin i samverkan

Utlysning med syfte att stärka forskning och forskningsmöjligheter inom primärvården. Huvudsökande skall vara läkare från allmänmedicin. Till detta ska sedan medsökande från akademi eller annan medicinsk disciplin vara delaktig. Syftet är kunskapsöverföring mellan akademi och klinik, eller mellan olika discipliner (t.ex. allmänmedicin och psykiatri). 2023 inkom sex ansökningar och tre av dessa beviljades med ett totalt belopp på 1,5 mkr. Av de sökande var 67 % kvinnor och av de beviljade 67 %.

SLS introduktionsstipendium

Stipendiet syftar till att stimulera läkarstudenter att börja forska. 2023 inkom 17 ansökningar och av dessa var alla behöriga och beviljades till ett sammanlagt belopp av 528 000 kronor. Maximalt belopp att beviljas höjdes under året från 24 000 till 32 000. Under hösten fick stipendiaterna presentera sina arbeten för varandra på SLS.

SLS priser

Forskningsdelegationen delade under året ut pris till bästa vetenskapliga ansökan samt translationella forskningspriset. Läs mer på sid. 10-11.

Remisser

Forskningsdelegationen har under året deltagit i beredande av remissvar för att säkra och stödja positionen för klinisk forskning.

Agenda för hälsa och välbefinnande

SLS har under året fortsatt medverka i Forska!Sverige genom nätverket "Agenda för hälsa och välbefinnande". SLS ingår i nätverket och arbetet leds av Tobias Alfvén som ordförande. Under året har bland annat rapporten "Agenda för hälsa och välbefinnande 2023!" samt en rad debattartiklar publicerats.

ACTION Sweden

ACTION Sweden är ett nationellt nätverk och en plattform för samverkan mellan Sveriges infektionskliniker och andra specialiteter i syfte att möjliggöra högkvalitativ klinisk forskning om akuta infektioner. SLS har bistått med administrationsstöd.

Foto: Samuel Unéus

Tobias Alfvén, Ulf Måwe (hedersledamot 2022), Ylva Böttiger (hedersledamot 2023), Paula Nordling, Rasmus Berglund, Jarl Holmén, Artur Schmidtchen, Arne Wikström, Sinja Kristiansen, Olof Stephansson, Lisa Juntti-Berggren, Henrik Zetterberg, Jesper Lagergren, Charlotte Höög, Håkan Billig (hedersledamot 2023), Catharina Ihre Lundgren, Per Melander, Anna Sandström, Linnea Ladfors, Elisabet Nylander, Bahira Shahim, Laura Fratiglioni, Louise Lundborg och Dag Leonard.

SLS PRISTAGARE 2023

SLS belönar & uppmärksammar god medicinsk forskning

SLS förvaltar runt 150 stiftelser som bland annat ger stöd för medicinsk forskning. Till etablerade forskare som utmärkt sig genom många års verksamhet, enastående resultat eller välskrivna artiklar utdelas priser och medaljer. Tisdagen den 24 oktober ägde årets prisutdelning rum under SLS Årshögtid.

ALVARENGAS PRIS

50 000 kronor

För artikeln: "Risk of postpartum hemorrhage with increasing first stage of labor duration" med valspråket "Hur lång tid det tar att föda kan påverka risken att blöda".

Forskargrupp vid Avdelningen för klinisk epidemiologi, Institutionen för Medicin Solna, vid Karolinska Institutet: **Olof Stephansson**, professor, överläkare, **Linnea Ladfors**, doktorand, AT-läkare, **Anna Sandström**, docent, biträdande överläkare obstetrik och gynekologi, **Louise Lundborg**, medicine doktor, barnmorska, **Mia Ahlberg**, docent, barnmorska, **Alexander Butwick**, **Giulia Muraca**, **Jonathan Snowden** och **Xingrong Liu**.

BENGT WINBLADS PRIS

150 000 kronor

Laura Fratiglioni, professor i medicinsk epidemiologi med inriktning mot demenssjukdomar vid Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle, Karolinska Institutet. Belönas för mycket framstående insatser inom neuroepidemiologi som ökat förståelsen om vilka riskfaktorer som leder till att personer insjuknar i demenssjukdomar, framför allt Alzheimers sjukdom.

BENGT I LINDSKOGS SPRÅKPRIS

50 000 kronor

Jarl Holmén, känd från Läkartidningen, där han sedan 1986 har varit korrekturläsare och redigerare samt redaktör för spalten "Medicins språk". Inom SLS har Jarl Holmén varit ledamot i SLS kommitté för medicinsk språkvård under åren 1990–2012 och sedan 2002 har han även varit sakkunnig inom ämnesområdet medicin för Svenska Akademiens ordbok. Belönas för sitt mångåriga arbete inom medicinsk språkvård.

HIPPOKRATESPRISET

10 000 kronor och Clarence Blomquist-medaljen i silver

Per Melander, allmänläkare i Ljusdal samt chefläkare i Region Gävleborg. Belönas för sitt enträgna arbete med att förbättra vården för de allra sjukaste på SÄBO (särskilt boende för äldre) och i hem-sjukvården, före, under och efter covid-19-pandemin.

HÅLLBARHETSPRISET

25 000 kronor

Charlotte Höög, överläkare, medicine doktor, endoskopimottagningen, Karolinska Universitetssjukhuset. Belönas för att hon har initierat och genomfört ett arbete inom gastrointestinal endoskopi, som är ett område som arbetar med stora volymer och med kraftig miljöpåverkan.

INGVARPRISET

35 000 kronor och SLS 200-års medalj i brons

Henrik Zetterberg, professor i neurokemi vid Göteborgs universitet, samt överläkare i klinisk kemi vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Belönas för framstående forskningsinsatser inom kognitiva sjukdomar.

JUBILEUMSPRISET

150 000 kronor och SLS sekelmedalj i silver

Lisa Juntti-Berggren, professor i experimentell medicin vid Institutionen för molekylär medicin och kirurgi vid Karolinska Institutet samt överläkare vid Karolinska Universitetssjukhuset. Belönas för studier av Apolipoprotein CIII och diabetes mellitus.

LENNMALMS PRIS

25 000 kronor och Lennmalms silvermedalj

Rasmus Berglund, Institutionen för klinisk neurovetenskap, Karolinska Institutet samt ST-läkare, Karolinska Universitetssjukhuset, belönas för sina insatser inom det neurologiska forskningsområdet.

Paula Nordling, Avdelningen för samhällsmedicin och folkhälsa, Göteborgs universitet samt ST-läkare i Socialmedicin, Göteborg, belönas för hennes försäkringsmedicinska studier med inriktning på läkares arbete med sjukskrivning av patienter med vanlig psykisk ohälsa.

Sinja Kristiansen, specialistläkare på Hudmottagningen, Skånes Universitetssjukhus, belönas för insatser inom det syfilidologiska forskningsområdet.

OSCAR MEDINS PRIS

25 000 kronor

Petter Brodin, barnläkare vid Astrid Lindgrens barnsjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset samt professor vid Karolinska Institutet. Belönas för den vetenskapliga artikeln: "The Immunology of Multisystem Inflammatory Syndrome in Children with COVID-19".

REUTERSKIÖLDS PRIS

40 000 kronor

Jesper Lagergren, professor och överläkare i kirurgi vid Institutionen för molekylär medicin och kirurgi, Karolinska Institutet samt King's College London, School of Cancer and Pharmaceutical Sciences. Belönas för världsledande forskning med inriktning på orsaker, prevention och behandling av matstrups- och magsäckscancer.

SCHLASBERGS PRIS

25 000 kronor

Artur Schmidten, professor vid avdelningen för dermatologi och venerologi, Institutionen för kliniska vetenskaper, Lund, Lunds universitet samt överläkare vid Hudkliniken Lund, Skånes Universitetssjukhus. Belönas för framstående studier kring endogena antimikrobiella peptiders betydelse för behandling av hudinfektioner.

TRANSLATIONELLA FORSKNINGSPRISET

100 000 kronor

Dag Leonard, lektor i reumatologi, Institutionen för Medicinska Vetenskaper, Uppsala universitet, Sektionen för reumatologi, Akademiska sjukhuset. Belönas för ansökan: "Towards precision medicine in Systemic Lupus Erythematosus via analysis of polygenic risk".

BÄSTA PROJEKTANSÖKAN

100 000 kronor

Bahira Shahim, ST-läkare vid ME Kardiologi, Karolinska Universitetssjukhuset och Institutionen för Medicin Solna, Karolinska Institutet. Belönas för ansökan: "Kartläggning av nya mekanismer vid mitralisklaffsjukdom med fokus på dess roll vid hjärtarytmier och plötslig hjärtdöd".

ELLIS OCH IVAR JANZONS PRIS

70 000 kronor

Elisabet Nylander, professor i dermatologi och venerologi; Institutionen för Folkhälsa och Klinisk Medicin, Umeå Universitet och överläkare vid Hud- och STI-kliniken Norrlands Universitetssjukhus. Belönas för att hon under lång tid uthålligt ägnat sig kliniskt och forskningsmässigt åt sexuellt överförbara infektioner (STI) och genital dermatologi.

Arne Wikström, docent, överläkare, klinikstudieledare, Dermatologi & Venerologi, Karolinska Universitetssjukhuset, är en förgrundsfigur inom venerologin i Sverige. Han har under många år bedrivit ett gediget arbete för ökad kunskap om sexuellt överförda infektioner, genom forskning, utbildning, artiklar i Läkartidningen för en bredare publik samt föreläsningar.

UTBILDNING

SLS främjar och bevakar förutsättningar för läkares utbildning från grundutbildning till fortbildning med utgångspunkt från patienternas, verksamhetens och samhällets behov. Arbetet bedrivs av delegationen för utbildning, programkommittén och nämnden. Samtliga av SLS delegationer, kommittéer och arbetsgrupper har ett ansvar att bidra med programaktiviteter. Arbetet syftar främst till att stärka läkarnas förutsättningar för en god utbildning och kompetensutveckling genom hela yrkeskarriären.

MÅL

Övergripande mål: Att förbättra förutsättningarna, stärka kvaliteten och att tydliggöra den röda tråden i läkarens livslånga lärande från grundutbildning till fortbildning.

En fortbildning som verkar för att alla läkare fortlöpande vidareutvecklar erforderliga kompetenser för arbetsuppgifter, utmaningar och förändringar de ställs inför, i enlighet med SLS fortbildningspolicy.

En grundutbildning, AT, BT och ST som håller hög klass, där SLS är en aktiv aktör.

Professionen deltar i högre utsträckning i att pröva uppnådd kompetens inför utfärdande av specialistbevis. Professionen prövar också uppnådd kompetens inom fördjupningsområde, certifiering.

En programverksamhet i SLS regi som är av hög kvalitet, relevant, kostnadseffektiv och tillgänglig för medlemmarna.

SLS DELEGATION FÖR UTBILDNING

Delegationen har haft sju protokollförda möten. Under 2023 har arbetet inriktats på SLS prioriterade fråga om läkares fortbildning samt certifiering inom fördjupningsområden. Delegationen har verkat för målen med följande aktiviteter.

Aktiviteter

Läkares fortbildning

Under 2023 fortsatte arbetet med att sprida SLS policy och fortbildningsmodell. SLS och Läkarförbundet skickade en gemensam skrivelse till sjukvårdsministern med förslag om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över hur till exempel föreskrifter kan förtydligas när det gäller vårdgivarnas ansvar för läkares fortbildning. Under hösten tillsatte regeringen en utredning som bland annat ska se över fortbildningsfrågan. SLS har tillskrivit utredaren att vi gärna bidrar i utredningen och informerade om SLS fortbildningsmodell och att SLS utrett regleringsfrågan och landat i slutsatsen att det behövs tydligare reglering i Socialstyrelsens föreskrifter när det gäller vårdgivarens ansvar för läkares fortbildning. Därtill hade SLS en debattartikel i Dagens Medicin "Regionerna får inte slarva bort läkares fortbildning".

Under hösten arrangerades ett Berzeliussymposium om fortbildning under Framtidens specialistläkare (FSL). SLS ingick fortsatt i det professionsöverskridande nätverk om hälso- och sjukvårdspersonalens fortbildning. Delegationens ordförande ingick i SLS Programkommitté som erbjöd program för utbildning och fortbildning.

Läkares vidareutbildning (AT, BT och ST) och grundutbildning

Med anledning av en motion i SLS fullmäktige 2021 har delegationen sammanställt promemorian Om specialistexamen - Redovisning av uppdrag från SLS fullmäktige 2021. Syftet var att svara på vilka av SLS föreningar som har en svensk specialistexamen och/eller en europeisk specialistexamen samt hur stor andel som genomför specialistexamen. Kartläggningen byggde i huvudsak på en kartläggning av Läkartidningen. Av resultatet framgår att 30 av 50 svarande SLS föreningar för bas-, gren- och tilläggsspecialiteter anordnar egen specialistexamen (18) eller rekommenderar europeisk examen (12). Det gick inte utifrån underlaget att svara på frågan om hur stor andel som genomför specialistexamen då samlad statistik saknas.

Socialstyrelsens kunskapsstöd Kompetensmål för fast läkar-kontakt i primärvården har diskuterats i delegationen som

"För läkare med hög kompetens genom hela yrkeslivet"

konstaterade att frågan om vilka specialister som ska kunna vara fast läkarkontakt är en fråga för nämnden. Nämnden uppdrog SLS beredningsgrupp för primärvårdsfrågor och Utbildningsdelegationen att ta fram ett underlag. Delegationens ordförande deltog i arbetet i SLS beredningsgrupp för primärvårdsfrågor, arbetet fortsätter kommande år.

Under året tillsatte delegationen en arbetsgrupp med uppdrag att titta på EPA under ST och ta reda på hur SLS föreningar arbetar med frågan, arbetet fortsätter kommande år.

Delegationens ordförande har fortsatt ingått i Nationella vårdkompetensrådets BT-grupp och Socialstyrelsens ST-råd. Delegationens ordförande deltog i två möten med Nationella vårdkompetensrådet om regeringsuppdraget att ta fram en nationell kompetensförsörjningsplan.

Den nya grundutbildningen följdes löpande under året. Utredningen inför omförhandling av ALF-avtalet deltog i ett delegationsmöte och redogjorde för uppdraget. Delegationen lyfte vikten av att det finns resurser när det som varit under AT ska in i grundutbildningen. Delegationens ordförande var inbjuden till Etikdelegationen för att diskutera etikutbildning under grundutbildningen.

Certifiering inom fördjupningsområde

I april 2023 beslutade SLS att inrätta de tre fördjupningsområdena; barn- och ungdomsradiologi, gastrointestinal och abdominell radiologi samt muskuloskeletal radiologi. Tisdagen den 12 september var SLS på plats på Röntgenveckan i Uppsala för att dela ut de allra första certifikaten inom dessa tre fördjupningsområden. Dagens Medicin rapporterade: "Nya certifikat delas ut på röntgenveckan" (2023-09-11).

I juni 2023 godkändes även fördjupningsområdet urogenital radiologi och sedan 2017 certifierar SLS interventionell radiologi. En gemensam rutin för administrationen kring certifieringsärenden har tagits fram. Hanteringen av enskilda certifieringsansökningar inom ovan nämnda fördjupningsområden fortlöper, liksom arbetet med att införa fler fördjupningsområden som kan certifieras.

Remisser

- Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i glesbygd.

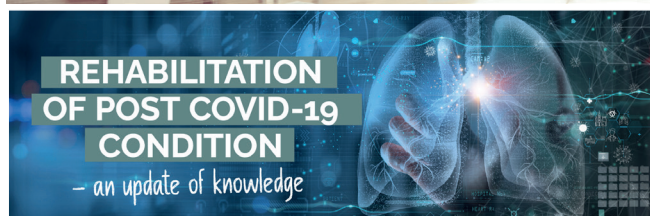
I debatten

- Uttalande på hemsidan 2023-01-19: SLS och SLF uppmanar sjukvårdsministern att agera för att säkra läkares fortbildning med anledning av gemensam skrivelse till sjukvårdsministern.
- Uttalande på hemsidan 2023-09-11: SLS certifierar kompetens inom radiologi för ökad patientsäkerhet med anledning av utdelning av certifikat inom fördjupningsområden.
- Uttalande på hemsidan 2023-10-19: Brister i vissa läkarutbildningar utomlands med anledning av rapportering om fusk.
- Uttalande på hemsidan 2023-10-24: Reglering kring läkares fortbildning ska utredas med anledning av statlig utredning.
- Debattartikel i Dagens medicin 2023-12-14: "Regionerna får inte slarva bort läkares fortbildning"

SLS PROGRAMVERKSAMHET

SLS Programkommitté har det strategiska ansvaret för SLS samlade programverksamhet och bidrar till det övergripande målet "läkare med hög kompetens genom hela yrkeslivet" genom att erbjuda utbildning och fortbildning för läkare.

SLS PROGRAMKOMMITTÉ

SLS programkommitté samarbetar med SLS delegationer, kommittéer, arbetsgrupper samt föreningar när det gäller program inom ramen för SLS programverksamhet.

Utbildning och fortbildning över specialitetsgränserna

Under året har över 50 programaktiviteter arrangerats så som Berzeliussymposier, fortbildningsdagar, policymöten samt webinarier. SLS stöttar även föreningar med webinarier som kan vända sig till SLS medlemmar eller endast föreningens egna medlemmar. I det senare fallet ingår det i medlemservice eller i köp av tjänst beroende på omfattningen av SLS insats.

De flesta av SLS programaktiviteter sänds live eller spelas in och finns tillgängliga på SLS YouTube-kanal. När det gäller möten som tar ut en deltagaravgift finns inspelningen tillgänglig på SLS Vimeokanal under inlogg för de som betalat deltagaravgift. När tre månader passerat tillgängliggörs inspelningen för alla intresserade. SLS bidrar även med program i konferenser och möten som andra organisationer arrangerar eller där SLS är med som medarrangör eller samarbetspartner.

Framsteg och samarbete för rehabilitering av postcovid

Berzeliussymposium 106, som hölls den 13 januari fokuserade på rehabilitering av postcovid. Symposiet organiserades av Svensk Förening för Rehabiliteringsmedicin i samarbete med Karolinska Institutet och Svenska Läkaresällskapet, och hade som mål att fördjupa förståelsen för rehabilitering för kliniker och vårdpersonal som möter patienter med ihållande symtom efter covid-19.

Med tanke på den betydande påverkan av långvariga symtom efter covid-19 där nästan 10 % av individer upplever pågående utmaningar efter tre månader, underströk symposiet vikten av vetenskaplig forskning inom rehabiliteringsmedicin för att hantera dessa förlamande symtom.

Med föreläsningar av ledande specialister och forskare i Sverige och utomlands erbjöd symposiet en plattform för att dela insikter och expertis om rehabiliteringsstrategier för personer som drabbats av postcovid. Dessutom bjöds beslutsfattare och intressenter in att delta i en paneldiskussion för att underlätta dialog om den aktuella kunskapen och metoderna för att hantera postcovid.

Sammanfattningsvis markerade symposiet ett betydande steg i att samla kliniska forskare, kliniker och beslutsfattare i Sverige för att utbyta kunskap och insikter om hantering av postcovid med målet att förbättra patientresultat och livskvalitet.

Kalendariet 2023

JANUARI

- 13 Berzeliussymposium 106: Rehabilitation of post covid-19 condition – an update of knowledge
17 Konst & Läkekunst: Megalomani i musiken

FEBRUARI

- 3 SLS Preventionsdag 2023 - Prevention och hälsofrämjande arbete i praktiken - för jämlik vård och hälsa
23 SFAM torsdagsmöte: Fast läkare och allt den kan göra – använder vi tiden rätt?

MARS

- 7 SLS webinar i samverkan med Svenska Barnläkarföreningen: Om hälsoundersökning av barn placerade i samhällsvård
7 Konst & Läkekunst: Geografisk jazz
9 Rundabordsamtal: Hälso-data och forskning
10 SLS webinar: Ukraina – ett år av invasion. Hur är hälsosituationen i Ukraina nu och vad kan vi som vårdpersonal i Sverige göra?
22 Extrainsatt webinar Influenta-myokardit hos barn
30 SFAM torsdagsmöte: Fasta läkare lär sig i kollegial dialog

APRIL

- 4 SLS webinar i samverkan med Svenska Barnläkarföreningen: Om könsstypade unga
18 Konst & Läkekunst: "Två män vid havet"
19 SLS webinarserie om vårdplatsbristen - Del 1: Vad vet vi?
20 SLS webinar i samarbete med Svensk Förening för Socialmedicin och Folkhälsa: Brottslighet i utsatta grupper: ett folkhälsoproblem
20 Translationellt forskningssymposium med Nikolas Herold
27 SFAM torsdagsmöte: Fast läkares roll i hantering av covid-19
27 SLS webinar: Pneumoni och empyem hos barn: Riktlinjer och nya behandlingsstrategier
28 SLS webinar: State of the World's Children - and us?

MAJ

- 2 SLS webinar i samverkan med Svenska Barnläkarföreningen: Långvarig smärta hos barn
3 SLS webinarserie om vårdplatsbristen - Del 2: Etisk stress; utlösande och skyddande faktorer
25 SFAM torsdagsmöte: Fast läkare och den ofrivilliga ensamheten
26 SLS Webinar i samarbete med Svensk Förening för Socialmedicin och Folkhälsa: Digitala mediernas effekt på barn och ungas psykiska hälsa
30 SLS webinarserie om vårdplatsbristen - Del 3: Hur ser vägen framåt ut

JUNI

- 13 SLS webinar i samverkan med Svenska Barnläkarföreningen: Om de nya läkemedlen vid cystisk fibros
16 Seminarium till minne av Barbro Westerholm
28 Almedalen: Kunskapsstöd för Kloka Kliniska Val i hälso- och sjukvården.
28 Almedalen: Gör precisionsmedicinen och AI att vi tappar kontrollen över vården?

AUGUSTI

- 31 SFAM torsdagsmöte: Årets lejonföreläsning - Minna Johansson

SEPTEMBER

- 2 SLS premiumresa: Geriatrik & Radiologi
5 SLS webinar i samverkan med Svenska Barnläkarföreningen: Procedursedering på barnakutmottagningen
6 Lennanderföreläsning med Birgitta Lytsy: Läkare behöver ta kommandot över patientsäkerheten
26 Framtidens Specialistläkare: Berzeliussymposium 107: Fortbildning
26 Konst & Läkekunst: Gör det själv! Om forskare som självexperimenterat genom tiderna
27 Framtidens Specialistläkare: Lika rätt "Vem tar hand om doktorn och patienten?"
28 SFAM torsdagsmöte: Den unga patienten

OKTOBER

- 4 SLS webinar i samverkan med Svenska Barnläkarföreningen: Status epilepticus hos barn
10 Extrainsatt webinar: Ukrainian Health Care Under Attack
12 SLS eHälsodag 2023
20 SFAM torsdagsmöte: Fötter på allmänläkarmottagningen

NOVEMBER

- 6 God forskning i vården – hur anpassar vi de ekonomiska styrsystemen? Temadag för specialinbjudna
7 SLS webinar i samverkan med Svenska Barnläkarföreningen: ST-guiden för blivande barnläkare
22 SLS webinar: Hållbar rörelse för barn och ungdomar
29 SLS Patientsäkerhetswebbinar: Situationsanpassad och säker kommunikation
30 Etikdagen 2023: Vårdplatsbrist – vad är det etiska problemet?
30 SFAM torsdagsmöte: Planetary Health Prevention Campaign

DECEMBER

- 4 SLS webinar: Levnadsvanor inför operation
5 SLS webinar i samverkan med Svenska Barnläkarföreningen: ADHD hos barn och ungdomar med fokus på farmakologisk behandling
5 Konst & Läkekunst: Julkavalkad

ETIK

SLS arbetar för en hög etisk medvetenhet inom hälso- och sjukvården. Många medicinskt etiska grundfrågor är av närmast tidlös art, som respekten för patientens autonomi och integritet samt kravet att upprätthålla rättvisa. Men eftersom läkarens verksamhet är en del av ett föränderligt samhälle uppstår hela tiden nya utmaningar och behov av avvägningar. Utvecklingen kräver en hög grad av etisk medvetenhet hos alla läkare för att inte viktiga värden ska gå förlorade.

MÅL

Förbättra läkares förutsättningar för att kunna fatta etiskt underbyggda medicinska beslut och handla på ett etiskt försvarbart sätt i en föränderlig värld.

SLS DELEGATION FÖR MEDICINSK ETIK

Arbetet syftar till ökad etisk medvetenhet och reflektion i hälso- och sjukvården och bedrivs främst av delegationen för medicinsk etik men även av nämnden och i samverkan med andra delegationer och kommittéer.

Delegationen har haft åtta sammanträden, varav ett internat och har under 2023 ett särskilt fokus på vårdplatsbristen och de prioriteringsproblem som medföljer samt framväxten och implementeringen av precisionsmedicin i vården.

Aktiviteter

Vårdplatsbristen

Under våren arrangerade delegationen tillsammans med SLS delegation för medicinsk kvalitet och kommittén för säker vård en webinarserie om vårdplatsbristen. Under serien lyftes bakgrunden till problemet och forskningsresultat som visade vilken effekt som bristen på bemannade vårdplatser har på mortaliteten. Vidare lyftes att vårdplatsbrist är resultatet av resursbrist som kan leda till etisk stress. Därtill diskuterades kunskapsläget idag och vad det finns för handlingsalternativ på olika organisatoriska nivåer och hur vi kan arbeta med de resurser vi har till förfogande.

2023 års Hippokratespristagare

Per Melander, allmänläkare i Ljusdal samt chefläkare i Region Gävleborg, uppmärksammas för sitt enträgna arbete med att förbättra vården för de allra sjukaste på SÄBO (särskilt boende för äldre) och i hemsjukvården, före, under samt efter covid-19-pandemin. Per Melander belönades med Hippokratespriset för sin förmåga att alltid sätta patienten i centrum. Nyheten fick stor spridning i press och media.

Per Melander prisas för sin förmåga att alltid sätta patienten i centrum. Foto: Privat

Ljusdalsläkaren prisas för sitt arbete med äldre

0:51 min • Min sida • Dela

Ljusdalsläkare prisas: "Han är ett föredöme"

23 september 2023 10:00

Allmänläkaren Per Melander, i Ljusdal, prisas nu för sitt brinnande engagemang för att förbättra vården för de allra sjukaste. – Jag är djupt rörd, hedrad och tacksam för Svenska Läkaresällskapets Hippokratespris, säger han i ett pressmeddelande.

Han får pris för sin förmåga att alltid sätta patienten i centrum

"För en hög etisk medvetenhet i hälso- och sjukvården"

Almedalen

Delegationen arrangerade seminariet "Gör precisionsmedicinen och AI att vi tappar kontrollen över vården?". Tillsammans med inbjudna gäster diskuterades utmaningar och möjligheter med precisionsmedicin och AI ur ett etiskt perspektiv.

Etikdagen 2023

Etikdagen som delegationen arrangerar årligen tillsammans med Sveriges läkarförbunds etik- och ansvarsråd arrangerades den 30 november med tema: "Vårdplatsbrist – vad är det etiska problemet?". Etikdagen fokuserade på vårdplatsbristen och dess etiska problem som den kan ställa oss inför. Vi fick ta del av det internationella perspektivet utifrån olikheter, likheter samt initiativ till lösningar. Vidare fick vi höra om orsaker till vårdplatsbristen från olika perspektiv, och hur vi kan räkna på konsekvenserna av att vara för få medarbetare i förhållande till vårdens uppdrag. Dagen avslutades med en paneldiskussion rörande hur medarbetarna i en stor sjukvårdsorganisation påverkas när det är svårt att flytta patienter mellan akutmotagningar och IVA-avdelningar för att det är fullt överallt, utifrån etisk stress.

Lagförslag för att stärka vården för beslutsförmögna patienter

I Sverige saknas reglering för hur man ska behandla vuxna patienter som är beslutsförmögna, som inte förmår bestämma eller samtycka till sin egen vård. Det skapar allvarliga problem för både patienten och sjukvårdspersonalen och riskerar en rättsosäkerhet för de inblandade. För att stärka vården för dessa patienter har delegationen tagit fram ett lagförslag som kan inkluderas i patientlagen (2014:821). Lagförslaget innebär att enskilda i första hand ska få stöd för att kunna fatta välgrundade beslut.

Anmälningsplikt i sjukvården

I slutet av augusti 2023 aviserade regeringen att utredningen om stärkt återvändandeverksamhet ska se över om medarbetare i kommuner, regioner och myndigheter ska vara skyldiga att informera Migrationsverket och polisen när de kommer i kontakt med personer som vistas i Sverige utan tillstånd. I ett tilläggsdirektiv ges utredningen i uppdrag att lämna förslag på en reglering för detta. Hälso- och sjukvården undantas inte i direktivet, vilket innebär att regeringen trots massiv kritik går vidare med utredning om att införa anmälningsplikt i vården. Delegationen och SLS har i ett uttalande tillsammans med vårdprofessionerna gemensamt tagit ställning emot förslaget i Tidöavtalet, som skulle leda till omfattande försämringar för personer utan uppehållstillstånd, det vill säga asylsökande och

papperslösa, och som riskerar att leda till ökade medicinska risker.

Etiska frågor kring helgenomsekvensering

Helgenomsekvensering används i allt större utsträckning som undersökningsmetod i hälso- och sjukvården och har revolutionerat både diagnostik och möjligheten att ge rätt behandling till många patienter. Metoden har varit avgörande för att upptäcka orsakerna till en lång rad sjukdomar som tidigare inte var kända och används bland annat vid diagnostik av sällsynta sjukdomar. Tekniken innebär att man tittar på hela arvsmassan vilket skapar många möjligheter men även en del etiska problem. Under våren publicerade delegationen ett etiskt uttalande där man särskilt ville uppmärksamma tre etiska problem med helgenomsekvensering: bifynd, oklara fynd och informerat samtycke.

Prioritering av behandling för sällsynta sjukdomar

Delegationen publicerade ett etiskt uttalande i samband med ett förslag från Tandvårds- och läkemedelsverket (TLV) som säger att en högre kostnad i relation till nyttan ska accepteras för vissa läkemedel vid sällsynta hälsotillstånd, speciellt för särlläkemedel som riktar sig mot tillstånd som är både sällsynta och allvarliga. Delegationen anser att diskussionen behöver fördjupas, till exempel vad det gäller hur stor alternativkostnaden bör få vara för att upprätthålla den rättvisa som ger alla rätt till samma behandling, oavsett vad den kostar. Pengar vi lägger på mycket dyra läkemedel kan inte läggas på annat som också kan uppfattas som viktigt. I sammanhanget är det dessutom inte helt klart i vilken utsträckning särlläkemedel systematiskt missgynnas genom att regelmässigt prissätts högre per patient.

Medverkan i expertgrupper

- Socialstyrelsens etiska råd. (Niklas Juth, Anders Castor)
- Referensgrupp modellen för horisontella prioriteringar, Prioriteringscentrum Linköping. (Lotta Wendel)
- Statens medicinsk-etiska råd SMER. (Anders Castor)
- Sveriges Kommuner och Regioners nationella etiknätverk. (Cecilia Lundmark)

Remisser

Delegationen är en viktig remissinstans inom SLS eftersom den medicinetiska dimensionen ryms inom merparten av de utredningar som SLS får ta del av i form av remisser att besvara.

KVALITET/HÄLSO- & SJUKVÅRD

SLS arbetar för att främja kvalitet och utveckling inom hälso- och sjukvården med frågor som rör styrning, organisation och övergripande med kvalitets- och säkerhetsfrågor (4A).

SLS arbetar också för en god och jämlik hälsa för hela befolkningen. Ökad kunskap och medvetenhet om prevention, levnadsvanor och global hälsa är en förutsättning för att nå en mer rättvis och jämlik hälsa (4B).

MÅL

4A. STYRNING, ORGANISATION OCH ÖVERGRIPANDE KVALITETS- OCH SÄKERHETSFRÅGOR

Övergripande mål: En patientorienterad och behovsstyrd hälso- och sjukvård av hög kvalitet, baserad på etiska principer och utformad på vetenskapliga och professionella grunder

En patientorienterad och professionsbaserad kunskaps- och kvalitetsutveckling.

Ökad kunskap och medvetenhet om patientsäkerhet för att minska vårdskador samt verka för goda förutsättningar för att utföra arbetet på ett patientsäkert sätt.

Säker och effektiv läkemedelsbehandling för patienten där läkarens roll och ansvar är tydliga för alla parter i läkemedelskedjan.

Relevanta digitala stöd för god vård, utformade tillsammans med användarna.

Stärkt primärvård med allmänmedicin som bas.

4A. STYRNING, ORGANISATION OCH ÖVERGRIPANDE KVALITETS- OCH SÄKERHETSFRÅGOR

Arbetet bedrivs av delegationen för medicinsk kvalitet, nämnden samt kommittéerna för säker vård, läkemedelsfrågor, eHälsa och medicinsk språkvård.

Arbetet syftar till att förändra hälso- och sjukvårdens styrning så att den bidrar till utvecklingen av god vård med utgångspunkt i patientmötet och med tillit till det professionella ansvaret samt ger stöd för medicinska prioriteringar.

Aktiviteter

Tre av SLS prioriterade frågor 2023 var att **stärka professionens roll i utvecklingen av hälso- och sjukvården, vård efter behov och rättvisa prioriteringar** samt **kompetensförsörjning**, nämndens aktiviteter har genomförts av dessa.

Sjukvårdens övergripande styrning

SLS har fortsatt arbetat med frågor som rör sjukvårdens övergripande styrning, via SLS arbetsgrupper, remissyttranden, debattartiklar och SLS programverksamhet till exempel webinarserien om vårdplatsbristen. Vi har uppvaktat Vårdansvarskommittén med uppdrag att utreda ett helt eller delvis förstatligande av vården. Vi har dessutom uppvaktat utredningen "Stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård".

Under året har SLS besvarat remisser på detta område till exempel Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja (SOU 2023:5), Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i glesbygd (Diarienummer S2023/02208), Effektiv och behovsbaserad digital vård (Ds 2023:27).

I samarbete med Kungl. Vetenskapsakademiens kommitté för hälsofrågor och Vetenskapsrådet arrangerade SLS ett heldags möte den 6 november med tema: "God forskning i vården – hur anpassar vi de ekonomiska styrsystemen". Dagen dokumenterades och kommer att resultera i en sammanfattande rapport.

SLS arbetsgrupp professionell granskning och klinisk revision

SLS har tagit fram en modell för professionell granskning och klinisk revision. Dess huvudsyften är att stimulera kvalitetsarbete inom svensk hälso- och sjukvård, samt att långsiktigt bidra till att professionella kärnvården får genomslag i vården.

"För en patientorienterad och behovsstyrd hälso- och sjukvård"

Den ursprungliga arbetsgruppen utförde 2018-20 pilotgranskningar inom invärtesmedicin, kirurgi och allmänmedicin.

Under våren 2022 tillsattes en ny arbetsgrupp med nämndens mandat att verka för spridning av modellen, primärt genom att undersöka möjligheten att utföra pilotgranskningar inom allmänmedicin. Arbetsgruppen ska kunna utgöra metodstöd för kliniska revisorer, och på längre sikt verka för att en reglering av professionell granskning och klinisk revision införs. Under 2023 har arbetsgruppen haft tre digitala möten, flera telefonavstämningar samt två fysiska möten i Stockholm. Därutöver mötte arbetsgruppen representanter för Region Stockholms politiska ledning respektive Region Gotlands förvaltningsledning under hösten. Region Stockholm har fattat budgetbeslut om att genomföra Hippokratesrevisioner på några vårdcentraler. Ordförande i arbetsgruppen Niklas Ekerstad har deltagit med en presentation vid Berzeliussymposiet i Malmö den 26 september och ett antal artiklar har publicerats bland annat i Dagens Medicin, Framtidens Karriär - Läkare, Läkartidningen samt på kvalitetsvard.se.

SLS arbetsgrupp om kunskapsstyrning

Arbetsgruppen har under 2023 fokuserat på att sprida resultaten från de två undersökningarna som genomfördes 2022, en enkätundersökning och en intervjustudie. Tillsammans med SLS ordförande träffade arbetsgruppen ledningen för regionernas kunskapsstyrningssystem. Arbetsgruppen arrangerade två dialogmöten mellan SLS föreningar och Kunskapsstyrningssystemets nationella programområden (NPO) då kunskapsstyrning och hur samarbetet kan förbättras diskuterades. Tillsammans med andra professionsorganisationer deltog arbetsgruppen i ytterligare dialogmöten, dels med det s.k. Partnerskapet (mellan Socialstyrelsen med flera myndigheter och regionernas kunskapsstyrningssystem), dels med stödfunktionen för regionernas kunskapsstyrningssystem på Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Under våren och hösten 2023 träffade arbetsgruppen SLS fyra delegationer och diskuterade kunskapsstyrning utifrån undersökningarna och delegationernas perspektiv. Arbetsgruppen medverkade även i ett möte då Svenska Infektionsläkarföreningen och berörd NPO diskuterade kunskapsstyrning. Arbetsgruppen informerade SLS föreningar om det löpande arbetet på båda ordföranderåden 2023. När det gäller kommunikation och debatt medverkade arbetsgruppen i ett panel-samtal på Svenska intensivvårdsregistrets årliga möte. Under Almedalen arrangerade SLS ett seminarium om kunskapsstyrning och kloka kliniska val, då en intensiv diskussion fördes med deltagarna om dessa frågor. Arbetsgruppen har också skrivit i SLS tematidning "Hälsa & Sjukvård" och intervjuats till ett temanummer i tidningen Sjukhusläkaren. Under hösten

påbörjades arbetet med att ta fram ett kunskapshjul, ett arbete som kommer pågå även 2024.

SLS arbetsgrupp Kloka Kliniska Val

Med anledning av en motion i fullmäktige 2020 har en särskild arbetsgrupp sonderat förutsättningarna för att starta en kampanj strukturerad enligt modellen Choosing Wisely, anpassad efter svenska förhållanden, och i samarbete med relevanta aktörer. Arbetsgruppen avlade slutrapport i maj 2023.

I samband med rapportlanseringen lanserade en film om Kloka Kliniska Val som fått fin spridning i sociala medier. Dagens Medicin, som hade exklusiv förhandsrätt inför rapportsläppet, skrev artikeln "Nu ska sjukvården lära sig att göra kloka val" 2023-08-23.

I rapporten bedömer man bland annat att lågvärdevård utgör ett betydande problem i Sverige, att orsakerna till lågvärdevård är komplexa och återfinns på flera nivåer i samhället samt att en central förutsättning för att nå framgång är att uppnå attityd- och beteendeförändringar inom professionen. Vidare bedömer man att Kloka Kliniska Val ligger väl i linje med SLS övriga projekt och strategi för att stärka

förutsättningar för en evidensbaserad och långsiktigt hållbar hälso- och sjukvård. SLS nämnd godkände rapporten i juni 2023 och gav arbetsgruppen ett förlängt uppdrag initialt t.o.m. fullmäktige i maj 2024. Det nya uppdraget syftar till att påbörja själva implementeringen av Kloka Kliniska Val (KKV) i svensk hälso- och sjukvård. Som led i det arbetet har arbetsgruppen hållit föreläsningar och träffat specialitetsföreningar och regionledningar samt gått ut med information till SLS medlemsföreningar för ett ökat engagemang i arbetet. Flera föreningar har påbörjat arbete med egna rekommendationer. Under hösten intensifierades planeringen inför SLS temadag om Kloka Kliniska Val (2024-02-16). Vidare har arbetsgruppen fört diskussioner med företrädare från Socialstyrelsen, Socialdepartementet, SKR m.fl. för att införliva projektet med andra pågående arbeten och tillgodose behov av långsiktig finansiering.

För en stärkt primärvård

Nämnden tillsatte i juni 2023 beredningsgruppen för primärvårdsfrågor som påbörjade sitt arbete i september 2023. Beredningsgruppen tog fram ett underlag till nämnden om vem som kan vara fast läkarkontakt i primärvården, arbetet fortsätter 2024. Beredningsgruppen träffade den särskilde utredaren och utredningssekreteraren i den statliga utredningen om stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård. Delar av beredningsgruppen medverkade i SKR:s projekt om fast vårdkontakt. Delar av gruppen deltog även i dialogmöte med Nationella vårdkompetensrådet om en nationell kompetensförsörjningsplan.

Equalis och NEPI

Svenska Läkaresällskapet är delägare i aktiebolaget Equalis som verkar för patientsäker diagnostik genom rättvisande och jämförbara analysresultat. SLS har under året fortsatt sitt engagemang i bolaget. Bland annat har en ny ledamot från SLS utsetts och då var ett av målen att få en starkare koppling till SLS nämnd. Även SLS eHälsokommitté har ett pågående arbete med Equalis vad gäller godkännande av s.k. hälsoappar. SLS har även fortsatt engagemanget i NEPI där SLS är en av stiftarna. NEPI arbetar med läkemedelsinformation och epidemiologi.

SLS DELEGATION FÖR MEDICINSK KVALITET

För att främja kvaliteten i hälso- och sjukvården har SLS en delegation för medicinsk kvalitet. Delegationen ska, på eget initiativ eller på uppmaning av SLS fullmäktige eller nämnd, bereda frågor rörande medicinsk kvalitet och ge nämnden råd och upplysningar i sådana frågor.

Till delegationen är tre av kommittéerna under SLS nämnd som arbetar med kvalitets- och patientsäkerhetsfrågor adjungerade; kommittéerna för säker vård, läkemedelsfrågor samt eHälsa.

Delegationen hade tre protokollförda möten. Delegationen verkade för målen och SLS prioriterade frågor Stärka professionens roll i utvecklingen av hälso- och sjukvården samt Kompetensförsörjning (vårdplatser) med följande aktiviteter:

Fortsatt utveckling av arbetssätt för delegationen

Under året utökades delegationen med tre ordinarie ledamöter. Två av dessa gick över från kommittén för kvalitetsutveckling som avslutade sitt arbete vid utgången av 2022. Dialogen och samverkan med SLS kommittéer som arbetar med kvalitets- och patientsäkerhetsfrågor fortsatte genom att tre kommittéer var adjungerade till delegationen; kommittéerna för säker vård, läkemedelsfrågor och eHälsa. Delegationens ordförande ingick även i kommittén för säker vård.

Delegationens ordförande ingick även i SLS arbetsgrupp om kunskapsstyrning och SLS Beredningsgruppen för primärvårdsfrågor samt ingick som nämndens representant i SLS arbetsgrupp Kloka Kliniska Val. Delegationen deltog fortsatt i Nationell plattform för förbättringskunskap. Plattformen samlar representanter för högskolor, lärosäten och regioner.

Vården som lärande organisation

Efter en motion i SLS fullmäktige 2022 fick delegationen i uppdrag av nämnden att hantera fråga om att driva utvecklingen av användandet av patientrapporterade utfallsmått till exempel PROM och PREM i kvalitetsregister som grund för förbättringsarbete. Under slutet av 2022 bildades en arbets-

grupp tillsammans med Svensk Förening för Socialmedicin och Folkhälsa. Arbetsgruppen deltog i delegationens höstmöte och rapporterade arbetet, som fortsätter. Under året påbörjades arbetet för att utveckla en modell för hur kunskap från forskning omsätts i lärande och utveckling av praxis – ett lärandehjul/kunskapshjul, och för att beskriva hur SLS delegationers, kommittéers, medlemsföreningar samt sektioners arbete kommer in i detta. Inom delegationen bildades en arbetsgrupp. En genomgång och sammanställning av SLS uttalanden i policydokument och remissvar gjordes för att fånga in hur SLS uttalat sig och som kan knyta an till hur ett kunskapshjul måste fungera. Arbetet med ett kunskapshjul sker i nära samarbete med SLS arbetsgrupp om kunskapsstyrning. Delegationens ordförande höll i en första diskussion med nämnden under hösten och planerade en workshop till nämndens internat i januari 2024. Arbetet fortsätter 2024. Under slutet av året beslutades att tillsätta en arbetsgrupp för att arrangera en webinarierierie om ersättningssystem. Delegationen fick uppdraget av nämnden mot bakgrund av ett tilläggsyrkande till en motion på SLS fullmäktige 2023. Arbetet sker under 2024.

Aktivt verka i strategiska hälso- och sjukvårdsfrågor

Ett återkommande ämne i delegationen var kunskapsstyrning. Delegationens ordförande ingick i SLS arbetsgrupp om kunskapsstyrning, se närmare vilka aktiviteter som genomförts på sidan 19. Ett annat aktuellt ämne var vårdplatser. En arbetsgrupp under delegationen planerade och genomförde tillsammans med delegationen för medicinsk etik, kommittén för säker vård och kommittén för eHälsa en webinarierierie på tre tillfällen. Vårdplatser finns men bemanning saknas. Vad göra? Webinarierierna var välbesökta och finns att se i efterhand på SLS YouTube-kanal. Delegationens ordförande ingick i arbetet i SLS beredningsgrupp primärvårdsfrågor. Arbetet fokuserade på att ta fram ett underlag till nämnden om vem som kan vara fast läkarkontakt i primärvården.

Delegationens ordförande och ledamöter har medverkat i organisation och genomförande av en dialogsalong om olika modeller för hur värde skapas och följs upp i vården. Vid salongerna har olika aktörer med olika perspektiv på vad vårdens värde är och hur det kan skapas bjudits in för fördjupade samtal.

SLS KOMMITTÉ FÖR SÄKER VÅRD

SLS kommitté för säker vård driver och arbetar övergripande med frågor som rör kvalitet och säkerhet för att höja medvetenheten och kunskapen om patientsäkerhetsfrågor.

Under år 2023 har kommittén haft fyra ordinarie möten varav två i form av Zoom-möten. Kommitténs ordförande har även haft möten med de övriga kommittéordförandena under ledning av ordförande i SLS delegation för medicinsk kvalitet. Kommittén anordnade ett patientsäkerhetswebbinar med tema situationsanpassad och säker kommunikation den 29 november 2023. Bristande kommunikation är en av de vanligaste orsakerna till vårdskador. Under webinariet lyftes olika aspekter av kommunikation och gav konkreta exempel på hur den kan åstadkommas. Mötet annonserades som SLS Patientsäkerhetsdag. För ett tiotal år sedan anordnade kommittén tre Patientsäkerhetsdagar och kommittén önskar nu återuppta dessa dagar.

Kommittén är en av initiativtagarna till Nätverket Sveriges chefläkare med idag drygt 220 medlemmar över hela landet. Nätverkets roll är att tydliggöra och utveckla chefläkarrollen för att förbättra patientsäkerheten i svensk sjukvård. Nätverket ordnar sedan 2013 en årlig 3-dagars utbildning för chefläkare, som till dags dato över 350 chefläkare har deltagit i. Nätverket anordnade också 2 chefläkardagar samt 4 webinarier under 2023. Ett av dessa rörde riskanalys av den nationella läkemedelslistan och där medverkade även SLS läkemedelskommitté. I slutet av 2023 genomfördes en ny chefläkarutbildning med ett drygt 30-tal deltagare.

Representation i expertgrupper

Kommitténs ordförande har som tidigare deltagit i nätverket Samverkan för Säker Vård (SSV), vars syfte är ta nationella initiativ för säkrare hälso-, tand- och sjukvård samt omsorg. Deltagare representerar Vårdföretagarna, Lof, Kommunal, Sveriges Läkarförbund, Svenska Läkaresällskapet, Vårdförbundet, Svensk sjuksköterskeförening, Sveriges Arbetsterapeuter, Fysioterapeuterna, Svenska Barnmorskeförbundet, Dietisterna, NSG patientsäkerhet samt Famna. Fem möten har hållits under 2023.

SLS KOMMITTÉ FÖR LÄKEMEDELSFRÅGOR

SLS kommitté för läkemedelsfrågor har i uppdrag att bevaka läkemedelsfrågor som är gemensamma för SLS föreningar och bistå nämnden med bland annat remisstytranden.

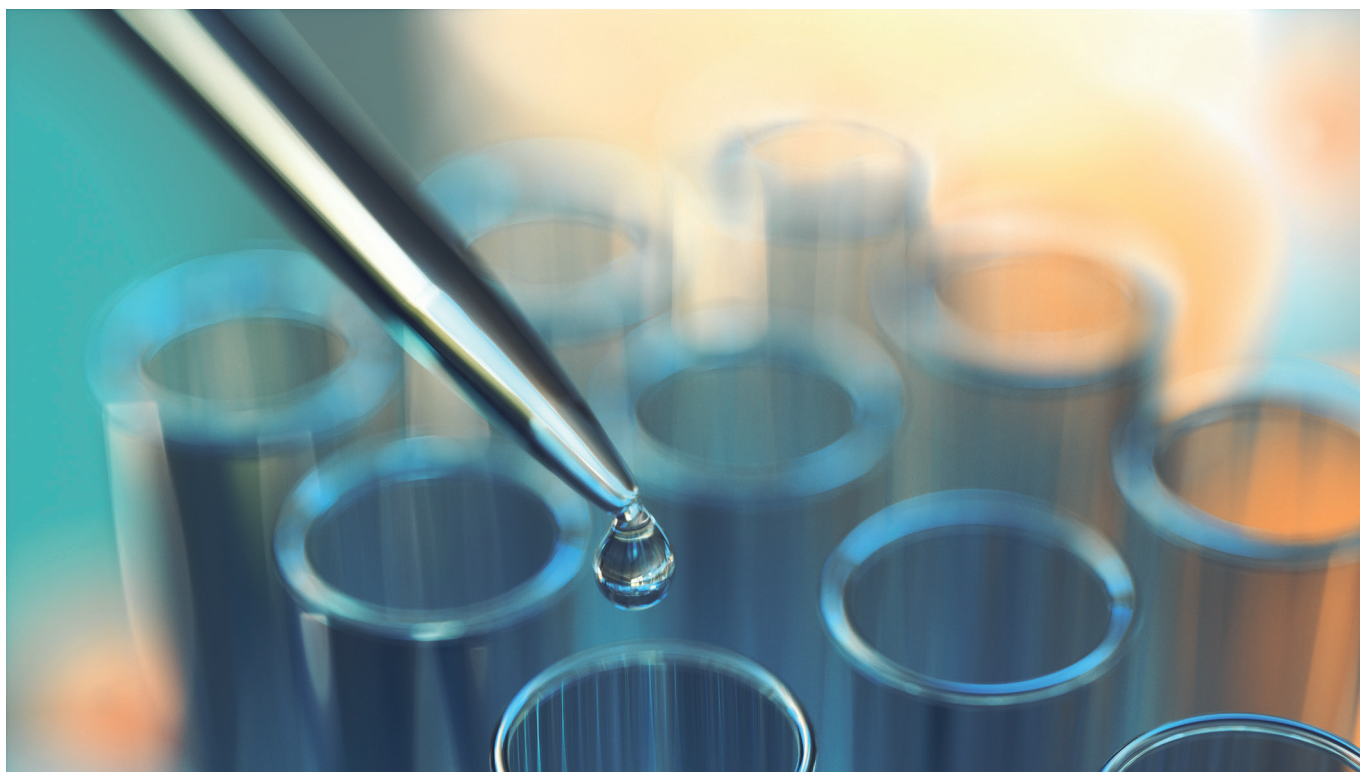
Arbetet i kommittén har huvudsakligen bestått i att samordna svar till remisser inom läkemedelsområdet, eller att ge synpunkter utifrån läkemedelsperspektiv på andra remisser.

Nationell läkemedelslista

Under 2023 har verksamheten åter präglats av införande av Nationell läkemedelslista (NLL). Kommittén har kritiserat avsaknaden av fokus på hur denna ska integreras i patientjournalerna så att förskrivarna kan uppdatera och förvalta de samlade recepten till en patient samt synkronisera dessa med aktuella uppdaterade läkemedelsordinationer. I december utnämndes ordförande i kommittén som ledamot av expertgruppen för utredningen om vidareutveckling av Nationell läkemedelslista (Dir. 2023:133). Utredningen har också i uppdrag att utreda möjligheten att föra uppgifter om rekvisitionsläkemedel till NLL medan en ytterligare utredning om hälsodataregister (S 2023:02) fått i uppdrag att bland annat utreda ett nationellt hälsodataregister för rekvisitionsläkemedel. Utöver detta har Socialstyrelsen till regeringen rapporterat kring möjligheten att föra uppgifter om läkemedel givna vid slutenvård i form av ATC-kod till Patientregistret vid Socialstyrelsen. Tre skilda förslag varav kommittén förordar ett nationellt hälsodataregister liksom dagens läkemedelsregister enligt liknande modell som i Danmark.

Entydig ordination av utbytesgrupper

Under året har något konkret förslag kring entydig ordination av utbytesgrupper ej presenterats trots frågans vikt och ett uppdrag till TLV i regleringsbrev sedan 5 år. Under 2023 har Läkemedelsverket utöver detta fått ett specificerat uppdrag

att förbereda för att läkemedels substansnamn ska ingå i register och vid utskrift till patient (Dir. S2023/01931) som en del i EU-anpassning. I uppdraget ingår även att förbereda för möjligheten att förskrivning ska kunna ske både på handelsnamn och substansnamn inom lämpliga utbytesgrupper. Arbetet bevakas bland annat genom representation av kommitténs ordförande i Läkemedelsverkets vetenskapliga råd för humanläkemedel.

ROAR – roller och ansvar i receptkedjan

Arbetet inom samverkansplattformen ROAR – roller och ansvar i receptkedjan – för en gemensam kontaktyta för erfarenhetsutbyte och påverkan har fortsatt och fysiska möten har återupptagits. Under 2023 har fyra möten genomförts. SLS har ej varit representerat i Nationell läkemedelsstrategi och har därför inte heller givits möjlighet att aktivt anpassa omvärldsanalys för planerad ny strategi 2024–2026. Under året har departement och Läkemedelsverket åter uppvaktats om representation i både expert- och högnivågrupp.

Remisser

- Förslag till ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2009:6) om marknadsföring av humanläkemedel
- Förslag till föreskrifter om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit
- Tillgång till försäljningsuppgifter om humanläkemedel (SOU 2022:72)
- Förslag till ändring i Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2014:9) om prissättning av vissa äldre läkemedel
- Förslag till föreskrifter (HSLF-FS 2023:XX) om ändring i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:13) om förskrivning av vissa läkemedel

- Förslag till ändring av verkets föreskrifter (TLVFS 2009:3) om handelsmarginal för läkemedel och andra varor som omfattas av läkemedelsförmånerna
- Föreskrifter om ändring i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika
- Elva nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika (jan)
- Tolv nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika (dec)

SLS KOMMITTÉ FÖR eHÄLSA

SLS kommitté för eHälsa arbetar för att kliniskt verksamma professionsföreträdare deltar på alla nivåer i utformningen av digitala stöd, att myndigheter och andra aktörer inom området förstår vikten av att professionen involveras samt att kompetensen inom eHälsa höjs inom professionen.

Under året har kommittén arbetat med följande frågor:

- Avveckling av eHälsokommittén och stärkande av SFMI (Svensk Förening för Medicinsk Informatik)
- Hälsodata/dokumentation
 - Kunskapsstyrning, kvalitetsregister, forskning, IT
 - Nationella läkemedelslistan
- Hälsoappar
 - Ordnad utvärdering och tillgång
- Digital kompetens
 - Diplomerings i "Klinisk informatik"
 - Grundutbildning, ST

Medverkan i expertgrupper

- Socialstyrelsens eHälsoråd
- SKR:s Expertgrupp för nationella kvalitetsregister

- SLS Delegation för medicinsk kvalitet
- Regionernas informatiknätverk
- Svenska Institutet för Standarder, hälsoappar
- E-hälsomyndigheten
- Nätverket Sveriges chefläkare
- Läkarförbundets digitaliseringsråd
- SFMI (Svensk Förening för Medicinsk Informatik)
- Utredningen om infrastruktur för hälsodata som nationellt intresse
- Utredningen effektiv och behovsbaserad digital vård

Medverkan i konferenser

- MVTe (Mötesplats Välfärdsteknologi och e-Hälsa)
- Vitalis
- SLS eHälsodag

Utbildning

- Kurs i klinisk informatik för ST-läkare
- Diplomerings/ackreditering klinisk informatik
- Enkät läkarstudenter om digital kompetens

Remisser

- Långsiktig reglering av forskningsdatabaser (Dnr U2022/04089)
- Nationellt kunskapsstöd för försäkringsmedicin (Dnr 5.7-10526/2023)
- Patientöversikter inom EES och Sverige (SOU 2023:13) (S2023/002132)(sammanställande)
- Effektiv och behovsbaserad digital vård (Ds 2023:27)
- Elektronisk tillgång till barns uppgifter inom hälso- och sjukvården och tandvården (Ds 2023:26)

SLS KOMMITTÉ FÖR MEDICINSK SPRÅKVÅRD

SLS kommitté för medicinsk språkvård arbetar för att främja ett begripligt, säkert och entydigt fackspråk inom svensk hälso- och sjukvård.

Detta innebär att värna principen om svenska termer för begrepp inom hälso- och sjukvården och de medicinska vetenskaperna men också att med aktsamhet tillåta ord inlånade från andra språk med eller utan försvenskning. Ett korrekt språk minskar risken för vårdskador, som i många fall har sitt ursprung i informationsmissar. Speciellt i läkemedelsbehandling är det nödvändigt att terminologin är exakt för att förväxlingar vid ordinationer ska undvikas och därtill språket vara begripligt för patienterna och entydigt för professionen.

Samarbeten

Kommittén har under året fortsatt att samarbeta med andra nationella aktörer inom språk och terminologi, bland annat Svenska institutet för standarder och Sveriges kommuner och regioner. Samarbetet med Socialstyrelsen har fördjupats, där språkkommittén kommer att bidra i översättningen av den nya klassifikationen ICD 11 till svenska.

Under 2023 har språkfrågetjänstens teknik återupprättats. Fördelning av arbetet med språkfrågor mellan Institutet för språk och folkminnen och Svenska Läkaresällskapet är under utredning.

Medverkan i konferenser

Vid Vitaliskonferensen i maj 2023 representerade språkkommittén Läkaresällskapet med en rad föredrag som beskrev det språkvårdande arbetet och kommitténs samarbete med Socialstyrelsen. Två föredrag behandlade språkanvändning i klassifikationer med exempel ur ICD 10 och Snomed CT. Ett föredrag tog upp den viktiga frågan om avvägning mellan fackspråk och allmänspråk i hälso- och sjukvården.

Bengt I Lindskogs språkpris

2023 var år för utdelning av Bengt I. Lindskogs språkpris, som vart annat år tillfaller en person som gagnat det medicinska språkbruket genom framstående insatser. Språkkommittén nominerade sin tidigare ledamot Jarl Holmén till priset med hänvisning inte bara till hans insatser i kommittén utan också hans stora betydelse för språket i Läkartidningen under den tid han var anställd där. Hans gärning har fortsatt som språklig rådgivare i medicinska frågor under färdigställandet av Svenska Akademiens ordbok.

MÅL

4B. PREVENTION, FOLKHÄLSA OCH GLOBAL HÄLSA

Bidra till en rättvis och jämlik hälsa genom att på vetenskaplig grund verka för folkhälsa samt hälsofrämjande och preventivt arbete som stärker patienters hälsa och psykosociala situation.

Ökat intresse samt ökad kunskap och medvetenhet om global hälsa på alla nivåer i samhället för en hållbar utveckling och en rättvis och jämlik hälsa.

4B. PREVENTION, FOLKHÄLSA OCH GLOBAL HÄLSA

Arbetet bedrivs i kommittén för prevention och folkhälsa och kommittén för global hälsa. Därtill sker arbete i SLS levnadsvaneprojekt samt tre tillfälliga arbetsgrupper.

Verksamheten syftar till att stödja läkarrollen och hälso- och sjukvårdens insatser vad gäller hälsofrämjande, förebyggande och behandlande insatser. Därtill att agera i tvärvetenskapligt samarbete med andra professionsorganisationer och samhällsaktörer såsom skolan, högre utbildningar, arbetsliv, vård och forskning, för att främja jämlik hälsa och hållbar utveckling i lokalsamhället, nationellt och globalt.

Aktiviteter

SLS KOMMITTÉ FÖR PREVENTION OCH FOLKHÄLSA

SLS kommitté för prevention och folkhälsa arbetar för att öka medvetenhet och kompetens om framgångsrikt arbete för hälsosamma levnadsvanor inom hälso- och sjukvården såväl som i samhället. Kommittén arbetar för att bidra till långsiktigt hälsosamma levnadsvanor för alla utifrån behov samt verkar för att hälsofrämjande och preventivt arbete ska vara en viktig och integrerad del i hälso- och sjukvårdens arbete.

Preventionsdagen

Preventionsdagen 2023 hade temat "Prevention och hälsofrämjande arbete i praktiken - för jämlik vård och hälsa". Dagen hade fokus på möjligheterna till framgångsrikt preventivt och hälsofrämjande arbete i praktiken. Goda exempel lyftes på hur arbetet kan bidra till att minska hälsogapet såsom riktade hälsosamtal samt hur man kan variera sin information och kommunikation för att nå fram till olika målgrupper.

Uppdaterad SK-kurs i levnadsvanor

Svenska Läkaresällskapets Levnadsvaneprojekt tog 2016 fram ett förslag om hur en SK-kurs i levnadsvanor kan utformas för att möta delmål STb2 i specialistutbildningen. Syftet var att stödja kursarrangörer med både innehåll och utformning av kurser för att öka läkarnas förmåga att vägleda patienter i frågor om levnadsvanor. Under 2022 uppdaterade kommittén förslaget och innehåller nu en tydligare beskrivning av riskgrupper, familjestödsprogram, etiska principer och lokala rutiner. Kommittén har under 2023 skrivit en medicinsk kommentar i Läkartidningen, som publiceras i början av 2024, om det uppdaterade förslaget.

SLS LEVNADSVANeprojekt

Levnadsvaneprojektet verkar för att preventionsarbete och stöd för hälsosamma levnadsvanor ska bli en naturlig och viktig del av läkares arbete inom hälso- och sjukvården där det är relevant. Projektet finansieras genom statsbidrag via Socialstyrelsen.

"Prevention och levnadsvanearbete – för förbättrad folkhälsa"

Under 2023 har Levnadsvaneprojektet drivits i följande delprojekt:

1. Stark för kirurgi – stark för livet
2. Hälsosamma levnadsvanor vid psykisk ohälsa – hälsa på lika villkor
3. Hälsosamma vanor grundläggs i barn- och ungdomsåren – professionsövergripande utbildningsinsatser och informationsspridning

Stark för kirurgi

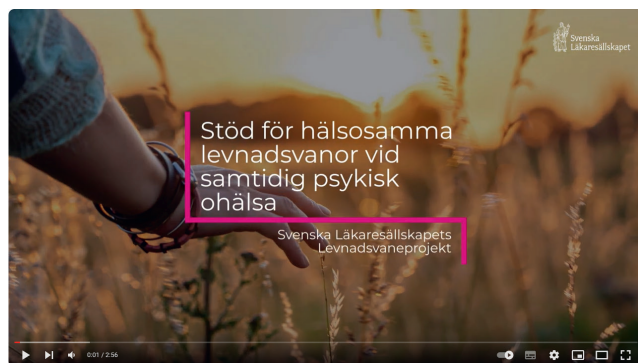
Ett webinar avseende levnadsvanor inför operation har arrangerats. Innehållet fokuserade bland annat på effekter på postoperativa komplikationer av kombinerad prehabilitering inriktad på samexisterande rökning, undernäring, fetma, alkoholkonsumtion och fysisk aktivitet.

Optimering av riskfaktorer inför kirurgi missas i dag

SLS Levnadsvaneprojekt har tillsammans med sakkunniga skrivit en debattartikel publicerad i Läkartidningen om att en åldrande befolkning ställer nya krav på sjukvården och samhället och att optimering av riskfaktorer fortfarande inte hanteras i den utsträckning som vore önskvärt.

Föredrag och spridning av Guldorn för alla

"Guldorn" och "Guldorn för alla", är framtagna inom projektet och utifrån riktlinjerna. Professionsversionen vänder sig till läkare och annan vårdpersonal, vid kontakter med patienter med psykiatrisk sjukdom eller psykisk ohälsa. Patientversionen vänder sig till patienter som har aktuell psykisk ohälsa och med behov av stöd för att uppnå och bibehålla hälsosamma levnadsvanor samt närstående till patienten. En film togs fram som fått spridning och visas i väntrum runt om i landet.

Under 2023 har projektet bland annat medverkat och föreläst om Guldorn för alla på Svenska Psykiatriska kongressen, Psykiatriveckan, Region Jönköping och för studenter på Hälsoptionsprogrammet, Gymnastik och idrottshögskolan.

Hållbar rörelse för barn och ungdomar

Under året har ett professionsövergripande webinar arrangerats i samarbete med Dietisternas Riksförbund, Fysioterapeuterna samt Svensk sjuksköterskeförenings Levnadsvaneprojekt. Webbinariet diskuterade kring professionsorganisationernas roll för hållbar rörelse, nuläget inom forskningen kring barn och fysisk aktivitet, hur man kan arbeta med fysisk aktivitet i skolans värld, goda exempel såsom det evidensbaserade konceptet "Dans för hälsa" samt hur insatser för ökad fysisk aktivitet kan främja psykisk hälsa.

KRAFTSAMLING FÖR UNGAS PSYKISKA HÄLSA

Arbetsgruppen har fortsatt sprida slutrapporten "Kraftsamling för ungas psykiska hälsa" till beslutsfattare och professioner. Rapporten lyfter fem konkreta interventioner för förbättrad psykisk hälsa bland barn och unga:

1. Regelbunden strukturerad fysisk aktivitet – gärna i anslutning till skoltid.
2. Hjälpa unga att nå en balans mellan tid ägnad åt digitala medier och hälsofrämjande aktiviteter.
3. "Livskunskapsprogram" som hjälp till ungdomar att stärka självkänslan, hantera stress och skapa positiva förändringar.
4. Främja psykisk hälsa i skolmiljön genom att anpassa kunskaps- och betygskrav till ungas utveckling och förutsättningar.
5. Satsa på program för tidig upptäckt och stöd till unga med ökad risk för sämre psykisk hälsa.

Arbetsgruppen har haft ett särskilt fokus kring digitala mediers positiva och negativa effekter på barn och ungas psykiska hälsa. Frågan har lyfts i debattartikel, skrivelse till regeringen samt i ett webinar. Artikeln "Anpassa digitala medier efter barn, inte tvärtom" publicerades i Svenska Dagbladet (2023-02-04) och efterlyste skärpt reglering kring barn och digitala plattformar. Artikeln undertecknades av representanter för arbetsgruppen, SLS, Svensk Förening för Socialmedicin och Folkhälsa (SFSF) med flera. Den 26 maj arrangerades ett uppföljande webinar på temat. Fokus på frågan ledde till att regeringen gav Folkhälsomyndigheten i uppdrag att sammanställa kunskap om sambanden mellan hälsoeffekter och digital medieanvändning hos barn och unga samt att ta fram vägledning och rekommendationer. Utredningen välkomnades då arbetsgruppen identifierat "balans mellan tid ägnad åt digitala medier och hälsofrämjande aktiviteter" som en av de viktigaste insatserna för att förbättra hälsan. I dag tillbringar majoriteten av svenska ungdomar mellan tre till sex timmar med digitala medier utanför skolarbetet per dygn.

SLS KOMMITTÉ FÖR GLOBAL HÄLSA

SLS kommitté för global hälsa verkar för att tvärvetenskapligt stimulera ämnet global hälsa och hållbar utveckling både i skola, högre utbildning och forskning i arbetet för en rättvis och jämlik hälsa.

UTBILDNINGAR

I april genomförde kommittén tillsammans med Institutionen för global folkhälsa på KI för andra gången en SK-kurs i global hälsa. Runt 30 ST-läkare från hela Sverige, och från olika specialiteter deltog. Kursen var enligt kursutvärderingen mycket uppskattad av deltagarna.

Kommittén har under året även arrangerat två webinarier:

- 2023-10-03 SLS webinar: Ukraina – ett år av invasion. Hur är hälsosituationen i Ukraina nu och vad kan vi som vårdpersonal i Sverige göra?
- 2023-10-10 SLS webinar: Ukrainian Health Care Under Attack

GLOBAL HÄLSA-PODDEN

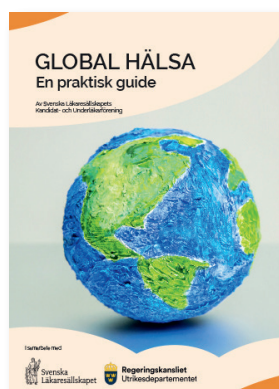
Kommittén har i samarbete med SLS Kandidat- och underläkarförening fortsatt producera en podcast om global hälsa och hållbar utveckling. Podden lyfter olika frågor om global hälsa med experter inom området. Podden finns i Apple Podcasts och på Spotify.

FORSKNINGSNÄTVERK

Kommittén har under året lanserat ett forskningsnätverk för doktorander för att stötta unga forskare inom global hälsa i samarbete med GlobeLife. Nätverket fick intresseanmälningar från 50 registrerade doktorander från sju olika universitet i Sverige. Under 2023 så har tre digitala träffar genomförts: en introduktionsträff där deltagarna fick göra "hisspitchar" av sin egen forskning, en workshop med Isabell Schierenbeck från Göteborgs Universitet om säkerhet relaterat till fältarbete och en workshop med Raman Preet från Umeå Universitet om att hitta ett gemensamt global hälsa-språk.

GLOBAL HÄLSA-GUIDEN

Tillsammans med SLS Kandidat- och underläkarföreningen har kommittén tagit fram och lanserat en uppdaterad version av "Global hälsa - en praktisk guide".

I DEBATTEN

Kommittén har bistått SLS i publicering av debattartikel i Altinget om den nedprioriterade utvecklingsforskningen:

"Regeringen straffar världens fattiga när den kapar anslagen till utvecklingsforskningen" Altinget 2023-12-12.

Kommittén har skrivit en artikel om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter ur ett globalt perspektiv som är publicerad i Stora Läkartidningen.

SLS ARBETSGRUPP FÖR KLIMAT, HÄLSA OCH HÅLLBAR SJUKVÅRD

2023 fick arbetsgruppen förlängt uppdrag av SLS nämnd fram till och med 2024-12-31 med att fortsatt verka för ökad kunskap och medvetenhet om klimat, hälsa och hållbar sjukvård, samarbeta tvärprofessionellt för att bidra till en samhällsomställning för att minska utsläppen, mildra effekterna av klimatförändringar och andra omfattande planetära belastningar, verka för att SLS som aktör för läkarprofessionen och som samhällspåverkare agerar förebild i en omställning.

Under året har arbetsgruppen:

- Föreslagit pristagare till SLS Hållbarhetspris 2023
- Deltagit i de tvärprofessionella konferenserna: "Vårdarenan" och "Framtidens- hälso och sjukvård" och tillsammans med andra vårdprofessioner lett workshop vid dessa möten.
- Fortsatt sprida "SLS hållbarhetsguide för läkare" i olika sammanhang. Guiden används bland annat som undervisningsmaterial vid flera universitet.
- Deltagit i debatten bland annat genom att tillsammans med andra professionsrepresentanter, med vilka kontakt knutits vid ovan omnämnda möten, författat en debattartikel som publicerades i Dagens Medicin.
- Verkat för synergier mellan SLS och andra aktörer, såsom Läkare för Miljön, vilket bland annat lett till flertalet samarbeten och möten.
- Deltagit i SLS arbetsgrupp för Kloka Kliniska Val.

"För ökad kunskap och
medvetenhet om global hälsa"

ORGANISATION

Verksamhetsområdet omfattar aktiviteter och processer som har med organisationen att göra och som ska bidra till att målen inom övriga verksamhetsområden nås. Det handlar om förtroendemannaorganisation, kansliet, medlemsservice, huset, ekonomi och förvaltning samt extern och intern kommunikation.

MÅL

Övergripande mål: Effektiv och välfungerande organisation som stödjer SLS hela verksamhet på ett ändamålsenligt sätt.

Stark koppling mellan moderföreningen och delföreningarna (medlemsföreningar, sektioner, lokala läkaresällskap, KUF och associerade föreningar) i SLS.

Medlemskap i SLS ger god nytta.

Ekonomi i balans i ett helhetsperspektiv och verksamheten präglad av hög kostnadseffektivitet.

Hög avkastning på kapitalet utifrån SLS placeringspolicy.

Huset erbjuder ändamålsenliga lokaler samtidigt som byggnadens kulturhistoriska värden bevaras och lyfts fram.

Husets verksamheter ger stabila och goda intäkter.

Kansliet har rätt kompetenser och rimliga resurser utifrån verksamhetens behov.

Kanslipersonalen erbjuds god och stimulerande arbetsmiljö.

SLS är aktiv i den sjukvårdspolitiska debatten.

Välfungerande intern och extern kommunikation.

En aktiv Kandidat- och underläkarförening i syfte att stärka läkarstudenter och underläkare i sin professionella roll.

Aktiviteter

SLS nämnd har haft åtta möten, varav tre digitala och fem hybridmöten. Nämndens arbetsutskott (AU) har haft åtta möten. Nämnden har bl.a. inlett arbetet med att utvärdera SLS medlemsreform som trädde i kraft 2021 med hjälp av en extern konsult och bildat en beredningsgrupp för primärvårdsfrågor. Under året fortsatte SLS ordförande att ha löpande avstämningsmöten med kansliet. Fullmäktigemötet genomfördes som ett hybridmöte i maj. En arbetsgrupp fick mandat från fullmäktige för att se över hur SLS kan underlätta för aktiva att engagera sig ideellt. Under året hölls två ordföranderåd med inbjudna gäster. I februari deltog Sjukvårdsminister Acko Ankarberg Johansson och i oktober deltog Folkhälsomyndighetens generaldirektör Karin Tegmark Wisell samt tre av SLS föreningar som berättade om sitt arbete med att anordna ledarskaps- och bakjourutbildningar. Under året har SLS besvarat 26 remisser.

SLS medlemsreform

Vid årsskiftet 2022/2023 tillkom två nya medlemsföreningar; kirurgi och psykiatri. Ytterligare ett antal sektioner har i dialog med kansliet anpassat sina stadgar för att kunna ansöka om att bli medlemsförening inför 2024 och 2025.

Under året har utvärderingen av SLS medlemsreform pågått i samarbete med en extern konsult med syfte att ta reda på om medlemsreformens syften har uppfyllts. En referensgrupp bestående av ordförandena från ett urval av SLS föreningar har varit involverad i arbetet samt en styrgrupp bestående av representanter från SLS nämnd och kansli. I arbetet har en enkät skickats ut till alla SLS föreningar och djupintervjuer med företrädare för ett urval av föreningar har genomförts. Slutrapporten kommer att presenteras på fullmäktige 2024.

Kansliet har under hela året prioriterat föreningarnas frågor och behov av stöd och bland annat har ett antal GDPR-frågor hanterats under året.

Arbetsgrupp ideellt arbete

En arbetsgrupp inom nämnden bildades i slutet av 2022 för att se över hur man kan få fler att engagera sig ideellt samt att se över förutsättningarna för att engagera sig i professionsfrågorna under arbetstid. Under 2023 arbetade gruppen med bl.a. att se över arvodesregler för KUF-representanter samt att ta fram ett informationsbrev som kan användas i kontakter med arbetsgivare för att visa på nytta med att ha medarbetare som engagerar sig nationellt i viktiga frågor. Vid fullmäktige 2023 behandlades även en motion om detta problem. Som en följd av det blev gruppens nästa steg att även involvera medlemsföre-

"För en effektiv och välfungerande organisation"

ingarna. Detta för att sprida och utveckla informationsbrevet och anpassa det till föreningarnas situation. Föreningarna ombads lyfta frågan om ideellt engagemang internt och då kunna få stöd av arbetsgruppen för att om möjligt samordna och sprida bra förslag.

SLS samverkan med myndigheter och organisationer

Under året har SLS ingått i referensgrupper för myndigheter och en statlig utredning. Därtill får SLS nomineringsförfrågningar och ingår i flera grupper på myndigheter och organisationer. Presidiemöten har fortsatt hållits med Svensk Sjuksköterskeförening och regelbundna avstämningar har hållits med Sveriges läkarförbunds ordförande och presidium. SLS har därtill fortsatt sitt engagemang i Cancerfondens huvudmannaråd och även varit representerade i arbetsgivarorganisationen Premias årsmöte.

Administrativt stöd

SLS föreningar har under året fått administrativt stöd inom ramen för vad som ingår i medlemservice. Det har handlat om stöttning med webinarier samt stöd i frågor som rör kommunikation, juridik och föreningsverksamhet. SLS säljer även administrativa tjänster till SLS föreningar och har under året fortsatt bistå Svenska Hjärtförbundet och Svensk Medicinteknisk Förening med administrativt stöd. Sedan tidigare administrerar SLS Läkarsällskapet i Lunds och Svensk Gastroenterologisk Förenings medlemsregister, och fr.o.m. våren 2023 även medlemsregistret för Svensk Förening för Socialmedicin och Folkhälsa. Under året har SLS även hjälpt Svensk förening för allmänmedicin med ny hemsida för SFAM:s torsdagsmöten och påbörjat arbetet med en ny hemsida för Svensk förening för klinisk neurofysiologi.

SLS hus

Planeringsarbetet inför kommande fasad och fönsterrenovering har fortsatt och beslut om entreprenör har fattats. Relining av avloppen i anslutning till toaletterna i källarplan har genomförts. Flaggstång till fasadflaggan har monterats. Omflyttning av kontor och konferensrum har genomförts, vilket innebar att en ny vägg byggdes på plan 4. Även uppdelning av rum för en av hyresgästerna genomfördes. En ny hyresgäst, Svensk Ortopedisk Förening, har flyttat in. Via dotterbolaget AB Hygiea har nya stolar inskaffats till matsalen, samt ny kyl, frys, ismaskin och kylbänk till restaurangens kök. Slipning av golv i matsalen genomfördes under sommaren. Öppningsanordningar för fönster har monterats i köket. En ny kaffestation har inrättats utanför stora salen, med separat diskmaskin.

Miljöarbete

Fortsatt stor andel digitala möten och/eller digitalt deltagande i hybridmöten. Sedan 2021 bokas intern koldioxidskatt på flygresor inom organisationen. För att minska energiförbrukningen i huset regleras vissa fläktar manuellt utifrån aktiviteterna i huset samt att viss belysning har bytts till led. Energisnålare maskiner har köpts in till restaurangens kök. I enlighet med SLS miljöpolicy serveras en större del vegetarisk kost och fisk vid anordnade möten.

Kansliet och medarbetare

SLS kansli bestod av 10 anställda vid årets ingång och 12 anställda vid årets utgång. Ny kanslichef samt administratör började under första kvartalet 2023. Kansliet är involverat i de flesta av SLS processer och ger stöd till förtroendemannaorganisationen samt SLS föreningar.

SLS medaljsamling

Under slutet av 2022 avgick Jörgen Sigurd efter lång och trogen tjänst som ansvarig för SLS medaljsamling. Susanna Althini, allmänläkare, utsågs av SLS nämnd till ny medaljvårdare.

SLS medicinhistoriska samlingar

Den aktuella situationen för SLS medicinhistoriska samlingar är fortsatt komplicerad. När dåvarande Landstinget år 2005 lade ner museet, så transporterades de 20 000 föremålen, utan någon systematik till Munkhättans förvaring i Tumba. Det stora antalet gamla böcker gallrades och de mest värdefulla togs omhand av Hagströmerbiblioteket, ett medicinhistoriskt forskningsbibliotek vid Karolinska institutet. 30–50 % av böckerna tillhör SLS, men det saknas ett formellt avtal om ägandefrågan. Ideellt arbetande kollegor har under flera år dokumenterat samtliga objekt fotografiskt och elektroniskt.

SLS porträttsamling

SLS porträttsamling presenteras i SLS porträttkatalog, som utkom i en 4:e upplaga 2022. Katalogen har finansierats tack vare generösa donationer från privatpersoner, Kungliga Patriotiska Sällskapet och SLS och kan köpas via SLS hemsida www.sls.se/portrattsamling.

Under året har fem porträtt tillförts samlingarna via donationer och depositioner:

- Lars-Erik Böttiger
- Hugo Lagercrantz
- Loma Feigenberg
- Kajsa Sudqvist-Feigenberg

Medlemmar

Svenska Läkaresällskapet har 54 medlemsföreningar och över 30 000 föreningsanknutna medlemmar 2023. Därtill har SLS individuella medlemmar som är direkt anslutna till SLS. Läkaresällskapet består även av 13 sektioner, 9 lokala läkaresällskap, 17 associerade föreningar samt Kandidat- och underläkarföreningen.

HEDERSLEDAMÖTER 2023

Fullmäktige utsåg Ylva Böttiger, professor i klinisk farmakologi vid Linköpings universitet, ordförande i SLS kommitté för läkemedelsfrågor 2013–2016 samt Håkan Billig, professor i fysiologi och läkare vid Sahlgrenska akademien, Göteborgs Universitet och ordförande i SLS forskningsdelegation 2012–2014, till hedersledamöter.

"Genom att kunna överblicka både kliniska och farmakologiska frågeställningar har Ylva drivit en framgångsrik forskning inom framför allt läkemedelsinteraktioner samt kliniska beslutsstöd. Där har hon bland annat bidragit till utvecklingen av flera kliniskt välkända och använda beslutsstöds-system som SFINX interaktionsdatabas samt Janusmed riskprofil. Genom sin goda förmåga att identifiera kliniskt relevanta frågeställningar, studera dessa och dessutom utveckla system som ger stor klinisk nytta har hon på flera sätt bidragit till att förbättra läkemedelsbehandling inom hälso- och sjukvården."

"Håkan Billig har med sin gedigna kunskap och erfarenhet från nationella och internationella forskningsråd framgångsrikt lett moderniseringen och utveckling av forskningsdelegationens arbete och struktur för att främja medicinsk forskning i svensk hälso- och sjukvård. Han har verkat för att stödja läkares vetenskapliga och kliniska utveckling med patientens bästa och excellens i centrum."

MEDLEMSFÖRENINGAR

Föreningen för arbets- och miljömedicin
Sektionen för Medicinens Historia
Svensk Andrologisk Förening
Svensk Barnkirurgisk Förening
Svensk förening för allmänmedicin
Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård
Svensk förening för basal och klinisk farmakologi
Svensk förening för Beroendemedicin
Svensk Förening För Fysisk Aktivitet och Idrottsmedicin
Svensk Förening för Hematologi
Svensk förening för hypertoni, stroke och vaskulär medicin
Svensk Förening för Klinisk Cytologi
Svensk Förening för Klinisk Fysiologi
Svensk Förening för Klinisk Immunologi och Transfusionsmedicin
Svensk Förening för Klinisk Kemi
Svensk förening för klinisk neurofysiologi
Svensk Förening för Klinisk Nutrition
Svensk Förening för Medicinsk Genetik och Genomik
Svensk Förening för Medicinsk Informatik
Svensk Förening för Medicinsk Radiologi
Svensk Neurokirurgisk Förening
Svensk Förening för Neuroradiologi
Svensk Förening för Nuklearmedicin
Svensk Förening för Socialmedicin och Folkhälsa
Svensk förening för Obstetrik och Gynekologi
Svensk Förening för Patologi
Svensk Förening för Rehabiliteringsmedicin
Svensk Gastroenterologisk Förening
Svensk Geriatrisk Förening
Svensk Handkirurgisk Förening
Svensk Kirurgisk Förening
Svensk medicinsk audiologisk förening
Svensk Njurmedicinsk Förening
Svensk Onkologisk Förening
Svensk Ortopedisk Förening
Svensk Reumatologisk Förening
Svensk Rättsmedicinsk Förening
Svensk Thoraxkirurgisk Förening
Svensk Transplantationsförening
Svenska Barnläkarföreningen
Svenska Endokrinologföreningen
Svenska Föreningen för Allergologi
Svenska Föreningen för Barn- och Ungdomspsykiatri
Svenska Hygienläkarföreningen
Svenska Infektionsläkarföreningen
Svenska Kardiologföreningen
Svenska Neurologföreningen
Svenska Psykiatriska Föreningen

Svenska Rättspsykiatriska Föreningen
Svenska Smärtläkarföreningen
Svenska Sällskapet för Dermatologi och Venereologi
Svenska Sällskapet för Maxillofacialkirurgi
Svensk Urologisk Förening
Sveriges ögonläkarförening

SEKTIONER

Akutsjukvård
Diabetologi
Fysiologi
Internmedicin
Klinisk mikrobiologi
Lungmedicin
Medicinsk psykologi
Medicinsk radiofysik
Medicinteknik
Otorhinolaryngologi, huvud och halskirurgi
Plastikkirurgi
Trafikmedicin
Tropikmedicin

LOKALA LÄKARESÄLLSKAP

Göteborgs Läkaresällskap
Helsingborgs Läkaresällskap
Jönköpings Läkaresällskap
Karlskrona Läkareförening
Linköpings Läkaresällskap
Läkaresällskapet i Lund
Umeå Läkaresällskap
Upsala Läkareförening
Örebro Läkaresällskap

ASSOCIERADE FÖRENINGAR

Arbetsgruppen för Cystisk Fibros
Försäkringsmedicinska Sällskapet
Läkare för Miljön
Svensk Flyg- och Marinmedicinsk Förening
Svensk Förening för Glesbygdsmedicin
Svensk Förening för Kognitiv Medicin
Svensk Förening för Medicinsk Ultraljudsdiagnostik
Svensk Förening för Obesitasforskning
Svensk Förening för Ortopedisk Medicin
Svensk Förening för Palliativ medicin
Svensk Förening för Pulmonell Hypertension
Svensk Förening för Narrativ medicin
Svenska Hjärtförbundet
Svenska Läkare mot Kärnvapen
Svenska Skolläkarföreningen
Sveriges Kvinnliga läkares förening
Sveriges Läkares Intresseförening för Primär Immunbrist

Ekonomi

Svenska Läkaresällskapet ska ha en budget i balans. Sedan 2018 har föreningen visat ett positivt resultat och det egna kapitalet har vuxit. Verksamheten ska bedrivas effektivt och resurssmart både ur ett ekonomiskt och hållbart perspektiv.

Verksamheten

Medlemsintäkterna för 2023 har varit oförändrade mot 2022 och 2021. Medlemsföreningar betalar 140 kr per läkare med en nedsatt avgift för de som är medlemmar i fler föreningar samt pensionärer. Den individuella medlemsavgiften uppgick till 700 kronor för alla ordinarie och associerade medlemmar. Pensionärer har betalt 350 kronor. Studerandemedlemmar betalar 50 kronor. Medlemmar som är examinerade men inte legitimerade betalar 350 kronor (under högst fem år).

Resultat

Summan av Svenska Läkaresällskapets rörelseintäkter uppgår till 22,1 mkr (22,5 mkr) och finansiella intäkter till 1,5 mkr (1,4 mkr). De totala kostnaderna för Sällskapets samtliga verksamhetsområden har under perioden uppgått till 22,0 mkr (22,7 mkr). Resultatet för 2023 uppgick till 1,7 mkr (1,1 mkr). Intäkterna för uthyrning av konferenslokaler är nu helt i nivå med innan pandemin. Fler hyresgäster i huset har gett ökade hyresintäkter. Under året har husets avloppsstammar renoverats. Över hälften av föreningens möten hålls numera digitalt vilket gör att både möteskostnader och resekostnader är betydligt lägre än innan pandemin. Under första kvartalet började både en administratör samt en ny kanslichef vilket gör att kansliet åter har 12 anställda.

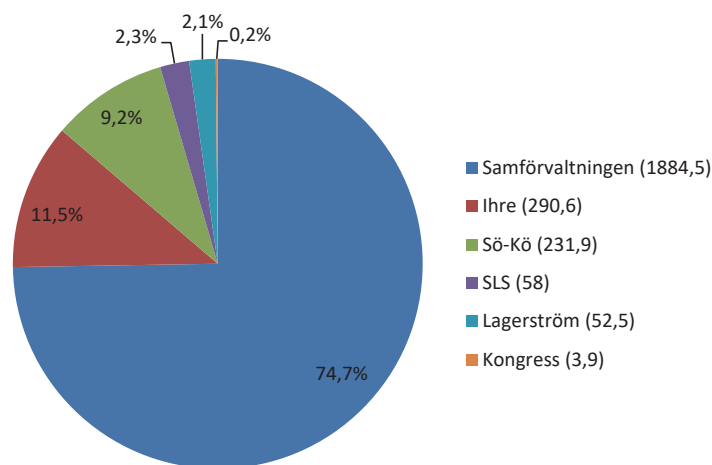
Stiftelseförvaltningen

Stiftelseförvaltningen är en samförvaltning i SEB för 145 anknutna stiftelsers kapital, som envar har sitt andelstal. För varje stiftelse lämnas särskild redovisning. Samförvaltningens förmögenhet per 2023-12-31 uppgick till 1 921 mkr (1 798 mkr). SLS förvaltar även några fristående stiftelser, bl a Bengt Ihres fond för gastroenterologi samt Stiftelsen Söderström Königska Sjukhemmet. Totala förmögenheten av de stiftelser som SLS förvaltar, räknat på marknadsvärde, uppgick per 2023-12-31 till 2,7 miljarder kronor.

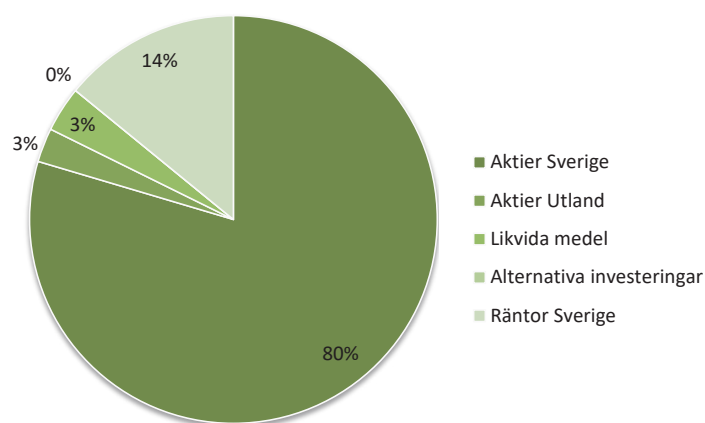
Utdelning av forskningsanslag och resebidrag

SLS har under utdelningsperioden 2023 (22/23) delat ut ca 51 mkr till ändamålet via stiftelser som SLS förvaltar.

VÄRDEPAPPERSINNEHAV PER 2023-12-31 (MKR)

FÖRDELNING PLACERINGSTILLGÅNGAR 2023

Kommunikation

Svenska Läkaresällskapet kommunicerar via SLS kommunikationskanaler till medlemmar, press och media, aktörer inom hälso- och sjukvården såsom organisations och myndigheter samt beslutfattare och allmänhet.

Under året har arbetet med att föra ut SLS ståndpunkter i centrala hälso- och sjukvårdsfrågor fortsatt via remissvar, pressmeddelanden, debattartiklar och uttalanden. SLS priser och pristagare har kommunicerats och resulterat i en mängd pressklipp. Förslag i Tidöavtalet som motverkar en jämlik hälsa och vård har kritiserats, likaså regeringens beslut om att stoppa anslagen till utvecklingsforskningen. SLS har fortsatt föra ut SLS utbildningspolicy och utbildningsmodell och återkommande lyft viken av att satsa på personalen och utbildning även i ekonomiskt tuffa tider. Under året har 26 remisser besvarats, 12 debattartiklar publicerats, 37 nyhetsbrev skickats ut samt 30 pressmeddelanden publicerats. I maj skickades en tidningsbilaga med tema "Hälsa och sjukvård" ut till Sveriges alla läkare med tidningen Framtidens Karriär-Läkare. Arbetet med att uppdatera SLS grafiska profil har påbörjats och SLS medlemsföreningar har fortsatt fått kommunikationsstöd i form av utskick av inbjudningar till programaktiviteter och stöd med hemsidor.

KOMMUNIKATIONSKANALER

WEBBSIDA sls.se

SLS YOUTUBE-KANAL Livesändning & inspelning av debatter och seminarier

SLS PODDCAST om global hälsa och hållbar utveckling finns på Spotify och Apple podcast

FACEBOOK [Facebook/svenskalakaresallskapet](https://www.facebook.com/svenskalakaresallskapet)

X (TWITTER) [@sls_sv](https://twitter.com/sls_sv)

LINKEDIN www.linkedin.com/company/svenska-lakare-sallskapet

MY NEWSDESK SLS pressrum

PUBLIKATIONER

Tidning

Hälsa & sjukvård (2023)

<https://bit.ly/3TdoC95>

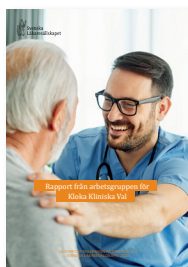
Rapporter

Kloka Kliniska Val (2023)

<https://bit.ly/43c4wk2>

"Hälsodata och forskning – hur bevarar vi allmänhetens förtroende" (2023)

<https://bit.ly/480YkzN>

Trycksak

Global Hälsa - en praktisk guide (2023)

<https://bit.ly/3wHMTpN>

Etiska uttalanden

Yttrande om prioritering av behandling för sällsynta sjukdomar

<https://bit.ly/48RLKQc>

Etiska frågor kring helgenomsekvensering

<https://bit.ly/3wQAiqW>

Filmer

Etikdagen 2023

<https://bit.ly/43i40RF>

eHälsodagen 2023

<https://bit.ly/4a0rmh6>

Kloka Kliniska Val

<https://bit.ly/43dFEIK>

Guldorn för alla

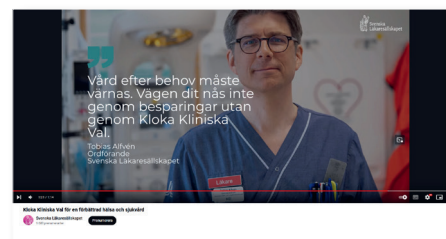
<https://bit.ly/3lyliR1>

SLS priser

<https://bit.ly/3lwRTGP>

Rehabilitation of post covid-19 condition – an update of knowledge

<https://bit.ly/49Lgzax>

Statistik

WEBBSIDAN www.sls.se

hade 206 298 (217 471) unika besök och 709 040 (594 478) antal sidvisningar.

SLS YOUTUBE-KANAL

On demand: 18 900 (24 400) visningar i efterhand i totalt 2 300 (2 900) timmar. Vilket motsvarar en minskning med 22,5 % respektive 20,6 %.

NYHETSBREV 37 (37) nyhetsbrev har skickats ut under 2023 till runt 21 500 (22 500) e-postadresser. Genomsnittlig öppningsfrekvens: 39 % (37 %)

(Siffror inom parentes avser föregående verksamhetsår)

37 nyhetsbrev 2023

Hög öppningsfrekvens!

SLS nyhetsbrev hade under 2023 en genomsnittlig öppningsfrekvens på ca 39 % (37 %) vilket enligt branchindex räknas som hög (över 25 %).

Debatt

"Vården kan inte vänta på ännu en utredning"

Vi har förslag på åtgärder som staten kan agera på redan nu, i stället för att vänta in en gigantisk utredning om huvudmannaskap, skriver Tobias Alfvén, Svenska läkaresällskapet.

DEBATTARTIKLAR

"Livsviktiga läkemedel saknas på apoteken"
Aftonbladet 2023-01-10

**"Vi kan inte stödja förslag som riskerar
patientsäkerheten"**
Dagens Nyheter 2023-01-27

"Anpassa digitala medier efter barn, inte tvärtom"
Svenska Dagbladet 2023-02-04

"Vården måste ta ansvar för patientens läkemedel"
LäkemedelsVärlden 2023-03-27

**"Kloka kliniska val – att avstå det som inte gör nytta för
patienten"**
Läkartidningen 2023-04-14

"Rätten till vård på lika villkor får inte urholkas"
Dagens Samhälle 2023-05-25

"Vården kan inte vänta på ännu en utredning"
Dagens Medicin 2023-05-31

"Luftföroreningar tar liv – skärp reglerna"
Aftonbladet 2023-06-19

**"Trots väljarstöd har investeringarna i medicinsk
forskning minskat"**
Altinget 2023-06-20

"Läkemedelsbristen måste få ett slut"
Svenska Dagbladet 2023-10-01

"Utan god forskning kan inte sjukvården utvecklas"
Altinget 2023-11-23

"Regionerna får inte slarva bort läkares fortbildning"
Dagens Medicin 2023-12-14

*"Varför ska barn och unga anpassa sig till den digitala världen, hur beroendeframkallande, laglös och skruvad den än är?
Vi förespråkar att samma regler som gäller offline ska gälla även på nätet".*

"Anpassa digitala medier efter barn, inte tvärtom"
Svenska Dagbladet 2023-02-04

"Felaktigt applicerade rekommendationer i vårdprogram kan leda till allvarliga undanträngningseffekter, överbehandling och skada för patienterna".

"Kloka kliniska val – att avstå det som inte gör nytta för patienten"
Läkartidningen 2023-04-14

"Patientens rättsliga status ska inte inverka på vårdpersonalens beslut att ge eller avstå från vård eller påverka vilken vård som ges".

Rätten till vård på lika villkor får inte urholkas"
Dagens Samhälle 2023-05-25

Besvarade remisser

Genom att vara en remissinstans ger Svenska Läkaresällskapet läkarkåren en möjlighet att lyfta in professions- och patientperspektivet och påverka hälso- och sjukvårdens utveckling. Ett arbete som är ett viktigt led i lagstiftningsarbetet. Under året har SLS besvarat 26 remisser för att påverka och bidra i de beslut som påverkar hälso- och sjukvården.

Acko Ankarberg Johansson
Sjukvårdsminister

Jakob Forssmed
Socialminister

Anna Tenje
Äldre- och social-
försäkringsminister

Camilla Waltersson
Grönvall
Socialtjänstminister

Mats Persson
Utbildningsminister

Foton: Kristian Pohl AB/Regeringskansliet

Elva nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika

Läkemedelsverket 2023-01-27

Förslag till ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2009:6) om marknadsföring av humanläkemedel

Läkemedelsverket 2023-02-06

Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd om listningstjänst för vårdval och vårdval på annat sätt (Dnr 4.1-37849/2022)

Socialstyrelsen 2023-02-22

Långsiktig reglering av forskningsdatabaser (U2022/04089)

Utbildningsdepartementet 2023-02-29

Förslag till föreskrifter om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit

Läkemedelsverket 2023-03-22

Screening för spinal muskelatrofi (SMA) Rekommendation om att införa ett screeningprogram

Socialstyrelsen 2023-04-09

Socialstyrelsens rekommendation om screening för bröstcancer

Socialstyrelsen 2023-04-09

Förslag till ändring i föreskrifter om undantag från kravet på tillstånd till genetiska undersökningar vid allmän hälsoundersökning samt om vilka sjukdomar som får spåras och diagnostiseras genom vävnadsprover i PKU-biobanken (Dnr 4.1-11168/2023)

Socialstyrelsen 2023-05-08

Från delar till helhet - Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja (SOU 2023:5)

Socialdepartementet 2023-05-30

Förslag till Rättsmedicinalverkets föreskrifter om bevarande och förstöring av humanbiologiskt material, (Dnr x23-90109)

Rättsmedicinalverket 2023-06-13

Förslag till ändring i Socialstyrelsens föreskrifter HSLF-FS 2016:7 (Dnr 4.1-13013/2023)

Socialstyrelsen 2023-06-21

Föreskrifter om ändring i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika

Läkemedelsverket 2023-06-27

Förslag till föreskrifter om ändring i Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2014:9) om prissättning av vissa äldre läkemedel

Tandvårds- och läkemedelsverket 2023-07-05

Tillgång till försäljningsuppgifter om humanläkemedel (SOU 2022:72)

Läkemedelsverket 2023-08-06

Förslag till föreskrifter (HSLF-FS 2023:XX) om ändring i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:13) om förskrivning av vissa läkemedel

Läkemedelsverket 2023-09-28

Förslag på åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för kliniska provningar (Ds 2023:8), (Dnr KN2023/03556)

Regeringskansliet 2023-09-29

Ytterligare anpassningar till EU:s förordningar om medicinteknik

Socialdepartementet 2023-09-29

Patientöversikter inom EES och Sverige (SOU 2023:13)

Socialdepartementet 2023-10-31

Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i glesbygd (Dnr S2023/02208)

Socialdepartementet 2023-11-10

Förslag till föreskrifter om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit (Dnr 3.1.1-2023-005678)

Läkemedelsverket 2023-11-13

Förslag till föreskrifter om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit (dnr 3.1.1-2023-085288)

Läkemedelsverket 2023-11-20

Förslag till ändring av verkets föreskrifter (TLVFS 2009:3) om handelsmarginal för läkemedel och andra varor som omfattas av läkemedelsförmånerna

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket 2023-11-23

Elektronisk tillgång till barns uppgifter inom hälso- och sjukvården och tandvården (Ds 2023:26)

Socialdepartementet 2023-12-08

Effektiv och behovsbaserad digital vård (Ds 2023:27)

Socialdepartementet 2023-12-12

Förslag till ändring av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:125) om medicinska krav för innehav av körkort m.m.

Transportstyrelsen 2023-12-21

Tolv nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika

Läkemedelsverket 2023-12-21

Vart tar prioriteringsprinciperna vägen när vården digitaliseras?

SLS REMISSVAR: Hur kan digitala vårdgivare bli en del av en sammanhållen digifysisk primärvård med god tillgänglighet och kontinuitet? Hur ska samverkan se ut mellan olika aktörer och vilka ersättningsprinciper ska tillämpas för vårdval, utomlänsvård och digital utomlänsvård?

Svenska Läkaresällskapet delar problembeskrivningen i promemorian *Effektiv och behovsbaserad digital vård* (Ds 2023:27), men efterlyser förslag för hur den digitala vården ska utformas för att säkerställa att gällande prioriteringsordning efterlevs samtidigt som fragmentisering och diskontinuitet motverkas.

– Prioriteringsperspektivet är oerhört viktigt att ha med sig vid digitaliseringen i hälso- och sjukvården. Vi har ett växande gap mellan vårdbehov och resurser, och prioriteringsplattformen är det som ska vägleda oss vid prioriteringar i hälso- och sjukvården, oberoende av driftsform, ersättningsystem och teknologi, menar Tobias Alfvén, ordförande i SLS.

Just när det gäller digital vård, anser SLS att prioriteringsplattformen bör betonas tydligare än i promemorian samt att begreppet tillgänglighet till vård (fysisk och/eller digital) bör definieras så att de individer som har de största vårdbehoven går först.

– Det finns många fördelar med att vården digitaliseras, men det får inte sätta de demokratiskt beslutade etiska prioriteringsprinciperna ur spel. Den med störst vårdbehov ska gå först och medicinska prioriteringar ska grundas på behov snarare än efterfrågan. Det är dessutom särskilt viktigt att identifiera vårdbehov hos svaga individer, särskilt de med nedsatt autonomi, menar Niklas Ekerstad, ledamot i SLS nämnd.

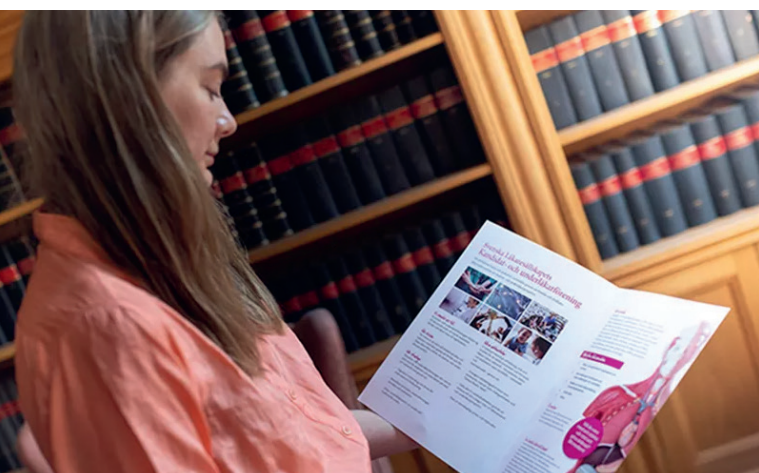
SLS lyfter även i sitt remissvar fram vikten av att digital sjukvårdsteknologi anpassas för att underlätta relationskontinuitet och helhetsansvar, dels inom primärvården, dels för patienter som vårdas av olika vårdgivare inom sjukhusvård, primärvård samt kommunal vård och omsorg.

– Detta gäller i synnerhet vård av individer med stora och komplexa vårdbehov som exempelvis sköra äldre med multisjuklighet, avslutar Niklas Ekerstad.

Läs mer: <https://www.sls.se/om-oss/aktuellt/Nyheter/2023/vart-tar-prioriteringsprinciperna-vagen-nar-varden-digitaliseras/>

Foto: Istockphoto

KANDIDAT- OCH UNDER- LÄKARFÖRENINGEN (KUF)

SLS KANDIDAT- OCH UNDERLÄKARFÖRENING

Svenska Läkaresällskapets Kandidat- och underläkarförening (KUF) arbetar för att främja vetenskap, utbildning, etik och kvalitet i sjukvården utifrån ett student- och underläkarperspektiv samt för att stärka medlemmarna i sin yrkesroll – gentemot patienter, sjukvården och samhället, i Sverige och globalt.

Aktiviteter

Styrelseledamöterna har varit adjungerade i SLS delegationer och kommittéer och bidragit med ett student- och underläkarperspektiv. Ett stort fokus under året har varit global hälsa.

- I samverkan med IFMSA-Sweden arrangerades Global Health Week med många spännande föreläsningar på temat "Preventing Global Unhealth".
- Ett annat stort fokusområde har varit färdigställandet av en uppdaterad version av "Global hälsa - En praktisk guide" som lanserades under ett evenemang i SLS hus.
- Podcasten om global hälsa, ett samarbete mellan SLS KUF och SLS kommitté för global hälsa, har under året släppt 10 avsnitt om bland annat global barnhälsa, planetär hälsa och decolonizing global health. Podcasten har släppt totalt 30 avsnitt och har över 6700 strömningar.
- Årets medlemsdag med årsmöte, prisutdelning och efterföljande gala ägde rum den 18 november.

Medlemskap för svenska läkarstudenter i utlandet respektive utlandsutbildade läkare

En fråga som varit i särskilt fokus under året är frågan om möjlighet till medlemskap i KUF för svenska läkarstudenter i utlandet respektive utlandsutbildade läkare i Sverige.

Läkarstudenter i utlandet utgör en stor andel av Sveriges framtida läkare men har inte kunnat bli medlemmar i SLS och KUF under studietiden. Även den som gör allmäntjänstgöring efter utlandsstudier har saknat möjlighet att kunna bli medlem. Mot denna bakgrund har det förts en dialog med nämnden om att ändra SLS stadgar för att möjliggöra medlemskap. Detta utmynnade i en proposition som bifölls av SLS fullmäktige, vilket innebär att föreningen från och med 2024 kan välkomna en ny grupp medlemmar.

"För att stärka nuvarande och blivande läkare i deras yrkesroll"

Stipendium, priser och utmärkelser

KUF har deltagit i utlysningen av SLS sommarforskningsstipendium och stipendium för läkarstudenter ur Hennerlöfska fonden. Föreningen har även berett val av Asklepiospriset för bästa projektarbete och bästa vetenskapliga artikel samt utsett årets vinnare av Debattpriset Röst och Etikpriset Columna.

Asklepiospriset

Bästa projektarbete

Tilldelades **Arooj Arfan** för projektarbetet med titeln: "Epigenome Editing to Reactivate Developmental Neurogenic Genes in the Adult Mouse Spinal Cord".

Bästa vetenskapliga artikel

Tilldelades **Robin Ziyue Zhou** för artikeln med titeln: "A glycan epitope correlates with tau in serum and predicts progression to Alzheimer's disease in combination with APOE4 allele status".

Etikpriset Columna

Tilldelades **Hanna Lif** för sina insatser som AT-läkare under sommaren 2023. Kliniken där Hanna jobbade var under stor press på grund av resursbrist och var tvungen att hålla hög patientomsättning. Hanna var då inte rädd att säga ifrån och stå upp för patienterna när de fick hastiga och otrygga hemgångar.

Debattpriset Röst

Tilldelades **Johanna Forsberg** för sina insatser för förbättrad övergång mellan barn- och vuxenvården, ökat stöd för unga med långvariga sjukdomstillstånd, nyanlända med funktionsnedsättningar och synliggöra funkofofi i vården. Som ordförande för Unga Hörselskadade samt Nätverket unga för tillgänglighet har hon arbetat gediget för förbättrad vård och villkor genom att aktivt delta i samhällsdebatten med flertal artiklar i bland annat Läkartidningen, Göteborgs-Posten och Dagens Samhälle.

SLS nämnd

ORDFÖRANDE
TOBIAS ALFVÉN

Barnläkare Sachsska barnsjukhuset, professor i global hälsa vid institutionen för global folkhälsa vid KI, Stockholm.

VICE ORDFÖRANDE
CATHARINA IHRE LUNDGREN

Bröst- & endokrinkirurg, Karolinska Universitetssjukhuset, Docent, institutionen för Molekylär Medicin & kirurgi (MMK), KI, Stockholm.

JONAS F LUDVIGSSON

Vetenskaplig sekreterare, ordf. programkommittén, professor i epidemiologi vid Karolinska Universitetssjukhuset, överläkare i pediatrik, Örebro universitetssjukhus, Örebro.

HANS HJELMQVIST

Ordförande Utbildningsdelegationen, professor i anesthesi/intensivvård, Örebro universitetssjukhus, Örebro.

ANDERS CASTOR

Ordförande Etikdelegationen, barnonkolog, Skånes universitetssjukhus, Malmö.

OLA WINQVIST

Ordförande Forskningsdelegationen och prioriteringskommittén, professor och överläkare i klinisk immunologi, Stockholm.

KIKU PUKK HÄRENSTAM

Ordförande delegationen för medicinsk kvalitet, medicine doktor, specialistläkare pediatrik, Nya Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholm.

NIKLAS EKERSTAD

Specialist i kardiologi och internmedicin, Västra Götaland. Docent samt adjungerad universitetslektor, Linköpings universitet, Linköping.

MIKAEL HOFFMANN

Ordförande SLS kommitté för läkemedelsfrågor, specialist i klinisk farmakologi och infektionssjukdomar, chef för stiftelsen NEPI, Linköping.

OLLE LARKÖ

Professor emeritus i dermatologi och venereologi, Göteborg.

SOHEIR BESHARA

Specialistläkare, klinisk kemi, Karolinska universitetslaboratoriet, Stockholm.

SUSANNA ALTHINI

Specialist i allmänmedicin, Region Gotland, Visby.

STELLA CIZINSKY

Överläkare i kardiologi och verksamhetschef vid Universitetssjukhuset i Örebro.

JOHAN DABROSIN SÖDERHOLM

Professor i kirurgi vid Linköpings universitet och överläkare i kolorektal kirurgi vid Universitetssjukhuset i Linköping.

Avgående ur nämnden: Från och med 2023-06-30 Ola Björgell, vetenskaplig sekreterare.

Adjungerad: Cecilia Klanger, ordförande SLS Kandidat- och underläkarförening.

SLS kansli: Anders Bengtsson, kanslichef, Malin Henriksson, organisationssekreterare, Susann Asplund Johansson, chef organisation & utredning (t.o.m. maj), utredningsansvarig, (fr.o.m.juni), Marie Hiller, ekonomichef och Jaana Logren Bergqvist, kommunikationschef.

Medverkan i expertgrupper

Svenska Läkaresällskapet medverkar i expertgrupper och styrelser samt ingår i statliga utredningar för att bidra till utvecklingen av svensk hälso- och sjukvård. Integritet och oberoende är fundamentet för vår verksamhet och en förutsättning för SLS samhällsroll.

AB HYGIEA

Tobias Alfvén, Anders Bengtsson,
Marie Hiller

CANCERFONDENS HUVUD- MANNAMÖTE

Anders Bengtsson

EQUALIS AB

Anders Ehnberg (t.o.m. mars), Eva
Nylander, Anders Bengtsson,
Soheir Beshara (fr.o.m. mars)

FORSKA! SVERIGE AGENDA FÖR HÄLSA OCH VÄLSTÅND

Tobias Alfvén

HAGSTRÖMERBIBLIOTEKET

Ove Hagelin

LÄKEMEDELSVERKET

*Vetenskapliga rådet för human-
läkemedel*

Mikael Hoffmann

NATIONELL PLATTFORM FÖR FÖRBÄTTRINGSKUNSKAP

Kiku Pukk Härenstam

NATIONELLT FÖRSÄKRINGS- MEDICINSKT FORUM (NFF)

Susanna Althini, Stella Cizinsky

NATIONELLA KVALITETSREGISTER

Evalill Nilsson

NCD-NÄTVERKET

Lars Weinehall

NÄTVERKET SAMVERKAN FÖR SÄKER VÅRD (SSV)

Hans Rutberg

REGIONERNAS INFORMATIK- NÄTVERK

Göran Petersson

PRIORITERINGSCENTRUM LINKÖPING

*Referensgrupp modellen för
horisontella prioriteringar*

Lotta Wendel

SVERIGES KOMMUNER OCH REGIONER

*Expertgrupp för nationella
kvalitetsregister*

Evalill Nilsson

Nationella etiknätverk

Cecilia Lundmark

Fast vårdkontakt i primärvården

Susanna Althini, Susann Asplund
Johansson

SOCIALSTYRELSEN

*Enheten för Fackspråk och
informatik*

Bertil Johansson

Etiska rådet

Anders Castor, Niklas Juth

Levnadsvaneprojektet

Anna Kiessling

Nationella rådet för specialiseringstjänstgöring (ST-råd)

Hans Hjelmqvist

Nationella Vårdkompetensrådet Arbetsgrupp om BT

Hans Hjelmqvist

Rådet för eHälsa och gemensam informationsstruktur

Mattias Agestam

SPUR-STIFTELSEN

Torbjörn Ledin

STATENS MEDICINSK-ETISKA RÅD

Anders Castor

STATSKONTORET RAPPORT OM VISION EHÄLSA 2025

Göran Petersson

STIFTELSEN NÄTVERK FÖR LÄKEMEDELSEPIDEMIOLOGI (NEPI)

Thomas Bradley (t.o.m. 30/7),
Jenny Kindblom (fr.o.m. 1/7),
Eva Vikström, Ylva Böttiger
(suppleant)

SVENSKA INSTITUTET FÖR STANDARDS

Ag8 hälsoappar
Göran Petersson

TANDVÅRDS- OCH LÄKE- MEDELSFÖRMÅNSVERKET (TLV) VETENSKAPLIGT RÅD LÄKEMEDEL

Jan Brynhildsen

WHO-CC CLINICAL HEALTH PROMOTION CENTRE ADVISORY BOARD

Anna Kiessling

SLS NÄMND Se sid. 38.

ARBETSUTSKOTT (AU)

Ordförande: Tobias Alfvén

Vice ordförande: Catharina Ihre Lundgren

Vetenskaplig sekr: Ola Björgell (t.o.m. 30/6) Jonas F Ludvigsson (fr.o.m. 1/7)

Nämndledamot: Mikael Hoffmann

SLS Kansli: Marie Hiller (t.o.m. feb), Anders Bengtsson (fr.o.m mars), Susann Asplund Johansson (t.o.m. maj), Malin Henriksson

SLS DELEGATIONEN FÖR FORSKNING

Ordförande: Ola Winqvist

Vice ordförande: Amir Sherif Per Karlsson

Alkistis Skalkidou

Annika Rosengren

Katja Fall

Margareta Holmström

Anna Sarkadi

Anders Halling

Adjungerad: Shinwar Syndy (KUF)

SLS Kansli: Tina Henriksson

PRIORITERINGSKOMMITTÉN

Ordförande: Ola Winqvist

Vice ordförande: Amir Sherif

Stig Attvall

Eva Marie Erfurth

Andreas Stomby

Eva Andersson

David Lindquist

Lars-Magnus Andersson

Johan Ursing

Hannes Hagström

Olof Grip

Joakim Nordanstig

Stefan Söderberg

Annette Bruchfeld

Lil Träskman Bendz

Rose-Marie Amini

Stina Syvänen

Stefan Hansson

Martin Rutegård

Katarina Hedin

Johan Wikström

Per Stål

Kristina Bengtsson Boström

SLS Kansli: Tina Henriksson

SLS DELEGATION FÖR UTBILDNING

Ordförande: Hans Hjelmqvist

Jonas Ahl

Bijan Darvish

Nikolaos Georgiannos

Ioannis Parodis

Mini Ruiz

Lisa Villabona (t.o.m. feb)

Fredrik Walentin

Adjungerade: Hanin Allos, Mattias Bjarnegård

SLS kansli: Susann Asplund Johansson

SLS DELEGATION FÖR MEDICINSK ETIK

Ordförande: Anders Castor

Erik Björck (t.o.m. juni)

Cecilia Gunnarsson (fr.o.m juli)

Madhuri Gogineni

Leila Tamaddon (t.o.m. mars)

Panteha Hatefi (fr.o.m mars)

Magnus Tisell

Anke Zbikowski

Jenny Lindberg

Eva Hannerz Schmidtke

Adjungerade: Niklas Juth, Jasmin Lundqvist (KUF)

Allmänhetens representanter:

Cecilia Lundmark, Lotta Wendel,

Katti Björklund

SLS kansli: Lilian Lindberg

SLS DELEGATIONEN FÖR MEDICINSK KVALITET

Ordförande: Kiku Pukk Härenstam

Lars-Magnus Andersson

Lise-Lotte Risö Bergerlind

Sofia Dahlin

Carl Savage

Ulf Haglund

Nina Nelson Folin

Gunnar Akner

Adjungerade ledamöter:

Johan Thor

Boel Andersson Gäre

Adjungerade från SLS

kommittéer:

Charlotte Millde Luthander

Mikael Hoffmann

Göran Petersson

SLS kansli: Susann Asplund

Johansson

SLS KOMMITTÉ FÖR eHÄLSA

Ordförande: Göran Petersson

Mattias Agestam

Susanne Bergenbrant Glas

Evalill Nilsson

Veronica Milos Nymberg

Ragnberth Helleday,

Adjungerade: Jingcheng Zhao,

Milan Pishnemaz (KUF), Claudia

Ehrenttraut, SFMI

SLS KOMMITTÉ FÖR GLOBAL HÄLSA

Ordförande: Anna-Theresia Ekman

Anette Agardh

Helena Nordenstedt

Hampus Holmer

Delér Shakely

Raman Preet

Ronja Westberg

Åsa Leufven

Hedda Ottesen

Anne Ouma

Hanna Jerndal

Lotta Velin

Mia Appelbäck

Victoria Carxon, student- och underläkarrepresentant KUF

SLS KOMMITTÉ FÖR LÄKEMEDELSFRÅGOR

Ordförande: Mikael Hoffmann

Magnus Axelsson

Eva Vikström Jonsson

Pauline Raaschou

Kristina Seling

SLS KOMMITTÉ FÖR PREVENTION OCH FOLKHÄLSA

Ordförande: Anna Kiessling

Margareta Kristenson

Åsa Thurfjell

Eva Zeisig

Ingmar Skoog

Mats Börjesson

Adjungerad: Martin Nilsson (KUF)

SLS KOMMITTÉ FÖR MEDICINSK SPRÅKVÅRD

Ordförande: Magnus Fogelberg

Gunnar Henriksson

Monica von Heijne

Ola Karlsson

Tom Pettersson

Tove Gunnarsson

Urban Nylén

Veronica Wiman Nilsson

Adjungerad: Åsa Holmér

SLS KOMMITTÉ FÖR SÄKER VÅRD

Ordförande: Charlotte Millde

Luthander

Rita Fernholm

Pelle Gustafson

Karin Pukk Härenstam

Ullakarin Nyberg

Urban Nylén

Anders von Heijne

Hans Rutberg

SLS PROGRAMKOMMITTÉ

Ordförande: Ola Björgell (t.o.m.

30/6), Jonas F Ludvigsson (fr.o.m. 1/7)

Hans Hjelmqvist

Sara Wide Gustafsson

Salim Tamimi

SLS kansli: Ellinor Schmidt (SLS programansvarig), Jaana Logren

SLS ARBETSGRUPP OM KUNSKAPSTYRNING

Ordförande: Catharina Ihre Lundgren

Johan Dabrosin Söderholm
Kiku Pukk Härenstam

SLS kansli: Susann Asplund Johansson

SLS ARBETSGRUPP PROFESSIONELL GRANSKNING OCH KLINISK REVISION

Ordförande: Niklas Ekerstad
Eva Arvidsson

Magnus Isacson
Susanna Alhini
Tobias Alfvén

SLS kansli: Anders Bengtsson

SLS ARBETSGRUPP KLIMAT, HÄLSA OCH HÅLLBAR SJUKVÅRD

Ordförande: Maria Wolodarski
Ida Persson

Björn Fagerberg
Hedda Ottesen
Sigrid Hammarqvist
Hanna Jernberg
Stella Cizinsky

SLS ARBETSGRUPP KRAFTSAM- LING UNGAS PSYKISKA HÄLSA

Ordförande: Josef Milerad

Elisabeth Fernell
Helka Widengren
Lars Cernerud
Laura Korhonen
Margareta Leissner
Maria Unenge Hallerbäck
Sofia Lindstrand
Jenny Lorefors
Bo Runeson

SLS ARBETSGRUPP KLOKA KLINISKA VAL

Ordförande: Martin Serrander
Mathias Axelsson

Christina Bergh
Stella Cizinsky
Herman Holm
Josabeth Hultberg
Karin Pukk Härenstam
Martin Almquist

SLS ARBETSGRUPP IDEELLT ENGAGEMNG

Ordförande: Catharina Ihre Lundgren

Susanna Alhini
Stella Cizinsky
Soheir Beshara

Cecilia Klanger

SLS kansli: Marie Hiller (t.o.m. feb),
Anders Bengtsson (fr.o.m. mars)

SLS BEREDNINGSGRUPP FÖR PRIMÄRVÅRDSFRÅGOR

Susanna Alhini
Johan Dabrosin Söderholm
Hans Hjelmqvist
Karin Pukk Härenstam

SLS kansli: Susann Asplund Johansson

SLS LEVNADSVANEPROJEKT

Projektledare: Anna Kiessling
Roger Olsson

Jill Taube

Anna Norhammar

SLS kansli: Lilian Lindberg

KONST & LÄKEKONST

Ordförande: Stephan Rössner
Kerstin Hultér Åsberg
Marika Willstedt

PLACERINGSRÅDET

Ann-Catherine Sandell
Tobias Alfvén
Catahrina Ihre Lundgren
Per Colleen

SLS kansli: Anders Bengtsson,
Marie Hiller

REVISORER

Jens Karlsson, EY

Förtroendevalda:

Kerstin Nilsson
Patrick Vigren

UNDERSTÖDSFONDERNA

Karl Sallin

SLS kansli: Tina Henriksson

VALBEREDNING

Ordförande: Britt Skogseid

Bo Runesson

Lars-Magnus Andersson

Margareta Troein (fr.o.m. 1/7)

Märit Halmin (fr.o.m. 1/7)

Ola Björgell (fr.o.m. 1/7)

Stefan James

Karl Sallin (t.o.m. 30/6)

Malin Sund (t.o.m. 30/6)

Torbjörn Ledin (t.o.m. 30/6)

SLS kansli: Malin Henriksson

VÅRDARE AV SAMLINGARNA

Vårdare av boksamlingen:

Ove Hagelin

Vårdare av de medicinhistoriska

samlingarna: Gunilla Bolinder

Vårdare av medaljsamlingen:

Susanna Alhini

Vårdare av porträttsamlingen:
Mårten Rosenqvist

SLS KANDIDAT- & UNDERLÄKAR-FÖRENING

Ordförande: Cecilia Klanger

Vice ordf.: Nils Karlsson

Kommunikatör: Jowana Joher

Utbildningssekreterare: Hanin Allos

Vetenskaplig sekreterare: Shinwar Syndy

Etiksekreterare: Jasmin Lundqvist

Kvalitetssekreterare: Louisa Azizi

Preventionssekreterare: Martin Nilsson

Global hälsa-sekreterare: Victoria Carxon

eHälsosekreterare: Milan Pishnemaz

Programsekreterare: Evelina Goderholt

Övriga ledamöter:

Mårta-Linn Sagisaka, Alexander Tsoi, George Abdulahad, Josefina Nilsson

SLS KANSLI

Kanslichef: Anders Bengtsson (fr.o.m. mars)

Tf. kanslichef: Marie Hiller (t.o.m. feb)

Christian Tränk

Ellinor Schmidt

Jaana Logren Bergqvist

Lena Edberg (fr.o.m. februari)

Lilian Lindberg

Malin Henriksson

Mattias Carlsson

Sara Grahn

Susann Asplund Johansson

Tina Henriksson

LEDNINGSGRUPP

Kanslichef: Anders Bengtsson (fr.o.m. mars)

Chef ekonomi och verksamhets- stöd samt tf. kanslichef (t.o.m. feb)
Marie Hiller

Chef organisation och utredning (t.o.m. maj) **Utredningsansvarig** (fr.o.m. juni) Susann Asplund Johansson

Chef kommunikation och program: Jaana Logren Bergqvist

Svenska
Läkaresällskapet

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET

Årsredovisning 2023

Förvaltningsberättelse

Nämnden för Svenska Läkaresällskapet (SLS), organisationsnummer 802002-1914, avger härmed årsredovisningen för 1 januari - 31 december 2023. (Siffror inom parentes avser föregående verksamhetsår).

Allmänt om verksamheten

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är läkarkårens oberoende, vetenskapliga professionsorganisation, en ideell, politiskt och fackligt obunden förening. Vi arbetar med frågor baserade på vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. Vårt huvudsakliga syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård i samhället. SLS sprider kunskap, stödjer forskning och utarbetar riktlinjer, uttalanden, rapporter och policydokument. SLS ingår dessutom i statliga utredningar och besvarar remisser.

SLS har förtroendet att förvalta över 150 olika stiftelser med ändamål att bl a stödja forskning inom det medicinska området. Under 2023 har de av SLS förvaltade stiftelserna delat ut 51 Mkr (46 Mkr) till ändamålen. För SLS, inklusive stiftelserna, uppgår likvida medel samt fondandelar och långfristiga värdepapper den 31/12 2023 till 2,6 miljarder kronor.

SLS har sitt säte på Klara Östra Kyrkogatan i Stockholm. I huset på Klara Östra Kyrkogata, som SLS äger och förvaltar, sitter SLS kansli. SLS hyr även ut möteslokaler, kontorslokaler samt en restauranglokal.

Väsentliga händelser under verksamhetsåret

Verksamheten har under 2023 fortsatt att återgå till hur det var före pandemin. Digitaliseringen har öppnat upp möjligheten för att hålla möten digitalt bland SLS grupperingar, vilket bidragit till både lägre kostnader och minskad klimatpåverkan. Under året har SLS fortsatt arbetet med ett projekt rörande Kloka Kliniska Val, baserat på en motion till FM 2020, fortsatt arbetet kring Hippokratesrevisioner, kunskapsstyrning och certifiering inom olika fördjupningsområden. Vi har delat ut forskningsanslag och svarat på remisser. Ett 50-tal programaktiviteter har arrangerats så som Berzeliussymposier, fortbildningsdagar, policymötet samt webinarier. I slutet av året flyttade ytterligare en medlemsförening in sitt kansli till SLS hus. Avloppsstammarna i SLS hus har renoverats.

SLS beviljades statsbidrag 2023 för att fortsatt driva Levnadsvaneprojektet som syftar till att integrera ett hälsofrämjande förhållningssätt i all vård och behandling.

Medlemmar

SLS hade vid utgången av 2023 3 862 (5 090) individuella medlemmar och 54 medlemsföreningar som tillsammans har över 28 000 medlemmar

Nämnden och arbetsutskottet

Nämndens sammansättning framgår av sidan 11. Nämnden har haft åtta sammanträden och arbetsutskottet har haft åtta sammanträden under 2023.

Finansiell hantering

Utdelningsnivån från SLS Investeringsfond behövs oförändrad.

SLS Investeringsfond ökade med 14,87% under 2023 att jämföra med en nedgång på 21,2% under 2022. Drygt 82% av tillgångarna finns inom aktier och 14% inom räntebärande placeringar.

Kommentarer till årets resultat

Intäkterna från lokaluthyrning har ökat pga fler hyresgäster och ökad uthyrning av konferenslokaler. Föreningen erhöll elstöd på 89 tkr. Både intäkter och kostnader för programverksamheten var betydligt lägre 2023 än 2022. Kostnaderna för fastigheten är högre än föregående år och det beror främst på att avloppsstammarna på bottenplan har relinats.

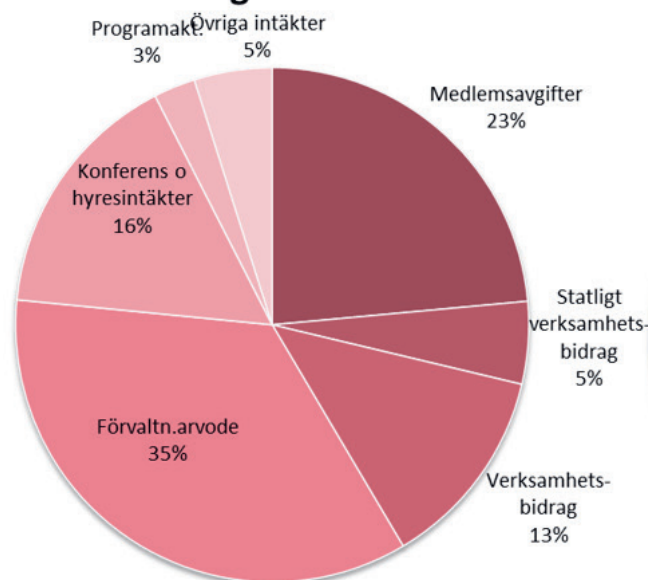
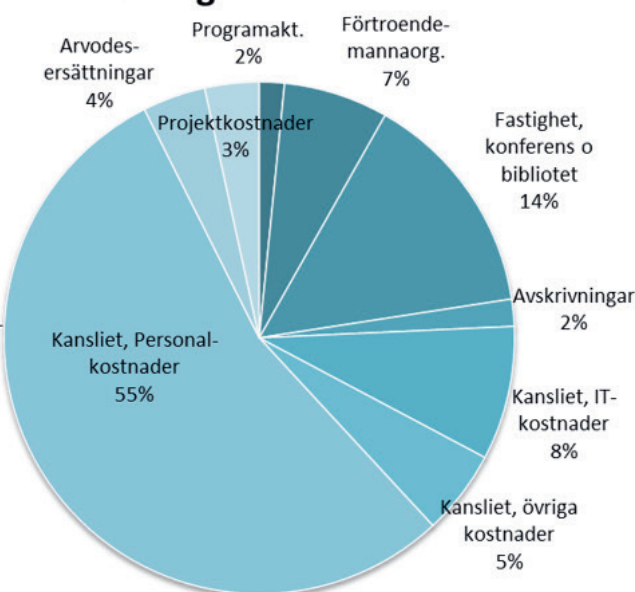
Rörelseresultatet summerar till 0,2 Mkr (-0,3 Mkr). Resultatet efter finansiella poster är 1,7 Mkr (1,1 Mkr).

Eget kapital

	Förenings kapital	Ändamåls bestämt	Balanserat resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans	2 519 392	706 221	33 443 945	36 669 558
I anspråkstagna ändamålsbestämda medel		-10 000	10 000	0
Erhållna ändamålsbestämda medel				0
Årets resultat			1 668 990	1 668 990
Utgående balans	2 519 392	696 221	35 122 935	38 338 548

Flerårsöversikt

	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter	22 144	22 459	21 010	18 053	24 082
Resultat efter finansiella poster	1 669	1 075	1 374	31	234
Balansomslutning	44 459	41 830	42 934	40 177	50 055

Fördelning intäkter 2023**Fördelning kostnader 2023**

Resultaträkning

Kr	Not	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Rörelsens intäkter			
Medlemsintäkter		5 212 329	5 542 435
Erhållna bidrag	2	3 971 571	3 733 000
Nettoomsättning	3	11 289 812	10 288 384
Övriga intäkter	4	1 670 644	2 894 921
Summa rörelsens intäkter		22 144 356	22 458 740
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	5	-8 757 321	-9 511 848
Personalkostnader	6	-12 848 984	-12 860 556
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	9	-375 423	-375 423
Summa rörelsens kostnader		-21 981 728	-22 747 827
Rörelseresultat		162 628	-289 087
Resultat från finansiella poster			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	7	1 449 923	1 334 814
Övriga ränteintäkter och liknade resultatposter		56 439	29 147
Summa finansiella poster		1 506 362	1 363 961
Resultat efter finansiella poster		1 668 990	1 074 874
Årets resultat		1 668 990	1 074 874

Balansräkning

Kr	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnad	9	1 783 156	2 158 579
Inventarier		10	10
Konst, litteratur och medaljsamlingar		50	50
Summa materiella anläggningstillgångar		1 783 216	2 158 639
Finansiella anläggningstillgångar			
Kapitalförsäkring	8	96 700	479 131
Andelar koncernföretag	10	50 010	50 010
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	29 648 937	29 648 937
Summa finansiella anläggningstillgångar		29 795 647	30 178 078
Summa anläggningstillgångar		31 578 863	32 336 717
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		212 043	742 845
Övriga fordringar		39 933	43 720
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		631 547	459 615
Summa kortfristiga fordringar		883 523	1 246 180
Kassa och bank	12	11 997 016	8 246 755
Summa omsättningstillgångar		12 880 539	9 492 935
Summa tillgångar		44 459 402	41 829 652
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Föreningskapital		2 519 392	2 519 392
Ändamålsbestämda medel	13	696 221	706 221
Balanserat resultat		35 122 934	33 443 945
Summa eget kapital		38 338 547	36 669 558
Avsättningar			
Kapitalförsäkring		120 159	595 368
Summa avsättningar		120 159	595 368
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 710 470	1 232 256
Övriga skulder	14	3 154 017	2 231 459
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	1 136 210	1 101 011
Summa kortfristiga skulder		6 000 697	4 564 726
Summa eget kapital, skulder och avsättningar		44 459 402	41 829 652

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Årsredovisningslagen, samt de som anges i BFNAR 2012:1. Redovisningsvalutan är svenska kronor. Om inget annat anges redovisas belopp i hela kronor.

SLS är en allmännyttig ideell förening.

Koncernredovisning

SLS är moderbolag till AB Hygiea, org.nr 556368-7324. Koncernredovisning upprättas inte enl. 7

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar gjorda inbetalningar för medlemskap i SLS. Medlemsavgifterna intäktsförs när betalning sker och periodiseras till det räkenskapsår de tillhör.

Verksamhetsbidrag

Ett bidrag intäktsredovisas i den period som bidraget emottages. Om bidraget är till för att täcka en kostnad sker intäktsredovisning så att den ställs mot den kostnad som bidraget är avsett att täcka. Intäktsredovisning sker endast när det i hög grad av sannolikhet kan antas att bidraget inte kommer att återkrävas. Verksamhetsbidrag skuldförs därför till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer.

Övriga intäkter

Förvaltningsarvoden tas ut löpande från SLS förvaltade stiftelser efter att respektive stiftelses årsredovisning har avlämnats. Konferens- och hyresintäkter av SLS fastighet intäktsredovisas i takt med att de upparbetats eller att ifrågavarande tjänster levererats.

Leasing

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassas som operationella. Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Leasingavgifterna för de operationella leasingavtalen kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader omfattar ändamåls-, medlems-, administrations- och fastighetskostnader. Gemensamma kostnader såsom kostnader för personal, IT, fastighetsförvaltning, marknadsföring, kansli och möteskostnader fördelas mellan ändamåls- och administrationskostnader enligt fördelningsnycklar.

Kostnader för administration, som uppstår som en direkt följd av en aktivitet eller ett projekt inom ändamålen, räknas som ändamålskostnader. Den administrativa hanteringen vid beviljande av forskningsanslag är ett exempel på en sådan kostnad. Ändamålskostnaderna inkluderar också kostnader för informationsspridning, personal och andra kostnader direkt hänförliga till ändamålet.

Pensionsavsättning och kapitalförsäkring

En avsättning för pension har sedan 2020 redovisats, som säkras med en motsvarande kapitalförsäkring. Pensionsavsättningen och kapitalförsäkringen förändras med den del av uttag från försäkringen som inte täcks av försäkringens övervärde.

Noter		2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Tillgångar och skulder			
Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde minskat med av- och nedskrivningar.			
Fordringar upptas till det belopp varmed de beräknas inflyta.			
Långfristiga innehav av aktier och andelar och andra räntebärande instrument värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Portföljmetoden tillämpas, det vill säga nedskrivningar görs inte för enskilda placeringar, om inte det verkliga värdet för hela aktieportföljen är lägre än anskaffningsvärdet.			
Byggnad. Avser Svenska Läkaresällskapets fastighet vid Klara Östra Kyrkogata 10, inga avskrivningar görs på fastigheten till följd av att den redovisas till ringa värde. Större renoveringar av byggnaden skrivs av linjärt under nyttjandeperioden.			
Byggnadsinventarier		Avskrivningsperiod 10 år	
Not 2	Erhållna bidrag		
	Statligt verksamhetsbidrag för Levnadsvaneprojektet (LV)	1 146 571	850 000
	Verksamhetsbidrag	2 825 000	2 833 000
	Övriga bidrag	0	50 000
	Summa erhållna bidrag	3 971 571	3 733 000
Not 3	Nettoomsättning		
	Förvaltningsarvode	7 768 140	7 415 301
	Konferens- och hyresintäkter	3 521 672	2 873 083
	Summa nettoomsättning	11 289 812	10 288 384
Not 4	Övriga Intäkter		
	Övriga intäkter	998 083	1 278 370
	Elstöd	89 421	-
	Programaktiviteter, Berzelius symposier mm	583 140	1 616 551
	Summa övriga intäkter	1 670 644	2 894 921
Not 5	Övriga externa kostnader		
	Programaktiviteter, Berzelius symposier mm	348 684	1 461 973
	Förtroendemannaorganisationen	1 462 161	1 380 909
	Fastighet, konferens och bibliotek	3 155 946	2 515 026
	Kansliet, It, marknadsföring mm	3 036 964	3 599 575
	Projektkostnader	753 566	554 365
	Summa övriga externa kostnader	8 757 321	9 511 848

Noter		2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Not 6	Anställda och personalkostnader		
	Löner och andra ersättningar		
	<i>Personal</i>		
	Anställda inkl. kanslichef	7 583 214	7 432 958
	Summa personalens löner	7 583 214	7 432 958
	<i>Förtroendevalda och övriga arvoderade</i>		
	Nämnd	480 375	444 360
	Övriga arvoderade	195 736	142 786
	Summa arvode	676 111	587 146
	Sociala- och pensionskostnader		
	Sociala kostnader	2 584 330	2 506 042
	Pensionskostnader inkl. löneskatt	1 687 757	1 701 113
	Övriga lönebikostnader	317 572	633 297
	Sociala- och pensionskostnader	4 589 659	4 840 452
	Totalt Personalkostnader	12 848 984	12 860 556
	 Medelantalet anställda		
	Kvinnor	9	8
	Män	3	3
	Summa	12	11
	 Könsfördelning inom Svenska Läkaresällskapets nämnd		
	Kvinnor	5	6
	Män	9	8
	Summa	14	14
Not 7	Resultat från finansiella tillgångar		
	Utdelning SLS Investeringsfond, SLS depå	1 432 532	1 432 532
	Utdelning Brandkontoret	8 600	9 890
	Realiserat resultat kapitalförsäkring	8 791	-107 608
	Summa resultat från finansiella tillgångar	1 449 923	1 334 814
Not 8	Kapitalförsäkring		
	Ingående anskaffningsvärde	479 131	1 017 950
	Uttag	-382 431	-538 819
	Utgående anskaffningsvärde	96 700	479 131
	 Marknadsvärde	 96 700	 479 131

Noter		2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Not 9	Byggnad		
	Ingående anskaffningsvärde	3 754 225	3 754 225
	Inköp	-	-
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 754 225	3 754 225
	Ingående avskrivningar	-1 595 646	-1 220 223
	Årets avskrivningar	-375 423	-375 423
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 971 069	-1 595 646
	Utgående redovisat värde	1 783 156	2 158 579
	Klara Östra Kyrkogata 10, Klara församling Stockholm Fastigheten Stockholm Hägern Större 9 är gravationsfri. Taxeringsvärde behöver ej sättas.		
Not 10	Andelar koncernföretag		
	<i>AB Hygiea (556368-7324)</i>		
	Antal aktier	1 000	1 000
	Andelar	100%	100%
	Bokfört värde	50 000	50 000
	<i>Equalis AB (556515-2807)</i>		
	Antal aktier	384	384
	Andelar	24%	24%
	Bokfört värde	10	10
	Summa bokfört värde andelar koncernföretag	50 010	50 010
Not 11	Andra långfristiga värdepappersinnehav		
	<i>SLS depå i SLS Investeringsfond</i>		
	Akkumulerat anskaffningsvärde vid årets ingång	29 648 937	29 648 937
	Redovisat värde vid årets utgång	29 648 937	29 648 937
	Marknadsvärde	61 122 264	53 209 456
	Summa andra långfristiga värdepappersinnehav	29 648 937	29 648 937
Not 12	Kassa och bank		
	Verksamhetens banktillgodohavanden	9 567 541	7 260 246
	Banktillgodohavanden från fristående stiftelser för utdelning	2 429 475	986 509
	Summa kassa och bank	11 997 016	8 246 755

Noter		2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Not 13	Ändamålsbestämda medel		
	Groths Läroboksfond	529 000	529 000
	Sociala fonden	120 000	120 000
	Jörgen Engels pris	47 221	57 221
	Summa ändamålsbestämda medel	696 221	706 221
Not 14	Övriga skulder		
	Ej utbetalda anslag från fristående stiftelser	2 417 958	1 713 295
	Personalens skatter	568 703	491 461
	Övriga skulder	167 356	26 703
	Summa övriga skulder	3 154 017	2 231 459
Not 15	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
	Upplupna löner och sociala avgifter	463 167	445 782
	Förutbetalda intäkter	42 050	24 900
	Upplupna kostnader	630 993	630 329
	Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 136 210	1 101 011

Årsredovisningen har skrivits under den dag som framgår av den elektroniska underskriften.

Tobias Alfvén
Ordförande

Catharia Ihre Lundgren
Vice ordförande

Jonas F Ludvigsson
Vetenskaplig sekreterare

Hans Hjelmqvist

Anders Castor

Soheir Beshara

Karin Pukk Härenstam

Johan Dabrosin Söderholm

Ola Winqvist

Susanna Althini

Stella Cizinsky

Mikael Hoffmann

Niklas Ekerstad

Olle Larkö

Anders Bengtsson
Kanslichef

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor, EY

Patrick Vigren
Förtroendevald revisor

Kerstin Nilsson
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till fullmäktige i Svenska Läkaresällskapet, org.nr 802002-1914

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Läkaresällskapet för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är nämnden som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av verksamhetsberättelsen (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Nämndens ansvar

Det är nämnden som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Nämnden ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar nämnden för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om nämnden avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i nämndens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att nämnden använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera nämnden om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av nämndens förvaltning av Svenska Läkaresällskapet för år 2023.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar nämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Nämndens ansvar

Det är nämnden som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon nämndledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Kerstin Nilsson
Förtroendevald revisor

Patrick Vigren
Förtroendevald revisor

Svenska
Läkaresällskapet

ADRESS Klara Östra Kyrkogata 10, Box 738, 101 35 Stockholm
TELEFON 08-440 88 60 **E-POST** sls@sls.se **WEBB** www.sls.se